

Vaduguns

Otrdiena ● 2013. gada 12. marts ● Nr. 20 (8519)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38Ciemojamies
Strenčos

8.

Jauna projektu vadītāja

Pašvaldības aģentūrā "Ziemeļlatgales Biznesa centrs" Balvos darbu uzsākusi jauna darbiniece - projektu vadītāja Gunta Božoka. Centra direktors Viktors Šjuncevs atklāj, ka darbiniece izvēlēta pēc viņa iniciatīvas. Šoreiz konkursu uz brīvo vakanci nerīkoja, jo tādi bija rīkoti iepriekš. Tā kā Biznesa centram vajadzēja iespējami ātrāk nokomplektēt štata vienību, projektu vadītāju atrada citādā veidā. Protams, pārāri runāt par veiksmēm, jo darba pienākumi tikko sākušies. Gunta Božoka ir balveniete, pirms tam strādāja par Hipotēku bankas Balvu norēķinu grupas vadītāju.

Virusi neatkāpjas, citiem gadās traumas

Palielinājies reģistrēto pacientu skaits ar traumām aizvadītās brīvdienās slimnīcu apvienības uzņemšanas nodaļā Balvos. Taču šis fakts, kā informē Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības izpilddirektore Eva Smirnova, nebūtu saistāms ar滑denājām ietvēm, par ko aukstajās sala dienās pastiprināti raizējas iedzīvotāji. Mediķi, spriežot pēc iegūtajām traumām, domā, ka drīzāk to varētu saistīt ar nupat aizvadītajiem Starptautiskās sieviešu dienas svētkiem. Martā traumas guvuši 44 cilvēki. Tāpat turpinās vīrusu izplatība, daudz ir elpojuši saslimšanu. Balvu terapijas nodaļā ārstējas daudz pacientu, un nodaļa ir pilna.

Lauku labumu tirdziņi būs arī turpmāk

9.martā Balvos notika otrs Lauku labumu tirdziņš. Balvu novada Tūrisma informācijas centra tūrisma organizatore Ineta Krakupe informē, ka šoreiz zemnieku, amatnieku un mājražotāju skaits, kuri piedāvāja savu preci balveniešiem un pilsētas viesiem, sasniedza pussimtu - tie bija sabraukuši gan no tuvākām vietām tepat Balvos un apkārtnē, gan no Viļakas, Rugājiem, Gulbenes, Alūksnes, Raunas, Madonas, Smiltenes un Rīgas. Turpinot aizsākto tradīciju, nākamais tirdziņš notiks aprīļa un maija otrajā sestdienā (13.aprīlī un 11.maijā). Ipaši aicināti pieteikties Balvu pilsētas un novada amatnieki, zemnieki, mājražotāji un uzņēmēji ar savu produkciju, lai uzrunātu pircējus bez starpniekiem tieši tirdziņā!

Grāmatas atvēršanas svētkos. Šajā brīdī ārsts un dzejnieks Andris Tjunītis (no labās) bija kopā ar radiem, draugiem, esošajiem un bijušajiem kolēģiem.

8.marta vakarā Balvu muižā notika ārsta Andra Tjunīša grāmatas "Latvia – United Kingdom (ar tiesibām sarakstīties)" atvēršanas svētki. Vienlaikus Balvu Novada muzejā bija skatāma viņa fotoizstāde "Viņas mums ir līdzās".

Atklājot pasākumu, Andris Tjunītis iezīmēja garo ceļu, līdz grāmata nonāk pie lasītāja. "Ir jānotiek tik daudzām lietām, apstākļu sakritībām, līdz nonākam pie grāmatas. Lūk, čiekurs, - tam izbirst sēklas, aizlido pa vējam un trāpa auglīgā augsnē. Izaug koks, to nogriež, nogādā papīra ražotnē, lai mums būtu, uz kā rakstīt...", turot rokā čiekuru, emocionāli teica A.Tjunītis. Viņš teica paldies cilvēkiem, kuri palīdzēja izdot šo grāmatu, un klausītāji varēja baudīt dzeju un dziesmu gan paša autora, gan kora "Mirklis", gan tuvāko dzejnieka draugu izpildījumā. Grāmatas ievadā autors raksta, ka pēc valsts statistikas datiem un profesora M.Hazana aprēķiniem laika posmā no 2000. līdz 2012.gadam no Latvijas uz pastāvīgu dzīvi ārzemēs izbraukši vismaz 230 tūkstoši cilvēku... Šis darbs tapis ar ticību Dievam vai kādam citam augstākam spēkam un mūsu bezgala skaistajai un vienīgajai Dzimtenei," paskaidroja A.Tjunītis.

"Atļauja sarakstīties ir dota, bet kā lai uzraksta to, ko nevar pat pateikt? Andra dzeja ir tikai no sajūtām, kuras viņš vairākkārt piemin savos dzejoļos," atzina viena no tālākajām viešnām Mārite Šperberga. Viņa domā, ka tie cilvēki, kuri pazīst Andri, spēj noķert arī šis sajūtas: "Tās ir gluži kā neredzams pavediens starp cilvēkiem. Mums jau katram it tādi cilvēki, ar kuriem, neatkarīgi no vecuma, dzimuma, dzīvesvietas, neatkarīgi no profesijas un nodarbošanās, savieno pavediens, kas ik pa brīdim liek vienam otru atcerēties, rada vēlmi satikties un laiku pa laikam priece ar domu, ka kaut kur dzīvo cilvēks, kuru tev bijusi laime kaut uz bridi iepazīt, kaut uz bridi sajust." Viņai prātā telefonsaruna, ko teicis Andris,

acīnot 8.martā uz Balviem. Viņš neslēpis, ka šī ir viņa visskumjākā grāmata, un tās atvēršanas vakarā kopā aicinājis cilvēkus, kuri nav satikušies gadiem. "Andris nav dzejnieks tikai uz papīra. Viņš, manuprāt, ir dzejnieks arī dzīvē, tāpēc jau viņa paustajām domām ir liela ticamība. Pārējais ir gaumes jautājums. Sacerēt mūziku pēc Andra dzejas nav viegli, bet man ļoti patika šis uzdevums - pamēģināt to izdarīt," atklāja Māris Lāpāns piebilstot, ka jebkura Andra dzeja ir ar dziļdomīgu segumu, kuram cauri mijas pārdomas. Grāmatas māksliniecisko noformējumu veidojusi Astra Ločmele. Viņa ar grafitu zīmuli nav zīmējusi dzeju, bet spilgtākos mirklus. "Melnbalta pasaule ir lakoniskā un atmet lieko. Tajā viss kļūst vieglāk uztverams un saprotams. Dažreiz krāsas traucē pateikt būtiskāko. Man patīk zīmēt reālas lietas, jo arī tās, tāpat kā fotogrāfijas, spēj uzrunāt. Katrs zīmējums ir jaiznesās, un tad tas piedzīmst - citreiz vieglāk un ātrāk, bet dažreiz radošās mokās," atzina A.Ločmele.

Andra Tjunīša dzeju labāk izprast palīdzēja koris "Mirklis", Girts Ripa, Māris Lāpāns, Astra Ločmele, Edgars Kamenders, Rita Kočerova, Zaiga Lāpāne, Vita Romanovska, Iveta Supe. Grāmatas atvēršana sakrita arī ar fotoizstādi. "No Balvu muižas pārnākam uz muzeju - fotoizstādi "Viņas mums ir līdzās". Ir 8. marts. Ir 22 sievietes. Tepat blakus. Uz ielas, veikalā, kabinetā, dārzā, uz skatuves. Nekādas pozēšanas. Tikai notverti mirklī. Notverti smaidi, rūpes. Notverts prieks, pārdomas. Notverta uzmanība un pārdomas. Viss tepat līdzās un blakus," secināja M.Šperberga. Viņu pauda kādu atziņu, kas raksturo grāmatas autoru: "Klausos un domāju, -labi, ka viņš nav aktieris. Viņš sevi pilnībā sadedzinātu... Taču tik un tā viņš ir tuvumā teātra dārzam – "Kiršu dārzam". Andris tikpat kā visus dzejoļus atļāvās ielikt mūzikā. Viņu daudziem grūti saprast. Un nevajag. Dzeju un mūziku dzejā un dzeju mūzikā klausījās tie, kam laiks starp Andra grāmatām ir gaidīšanas svētki."

Z.Logina

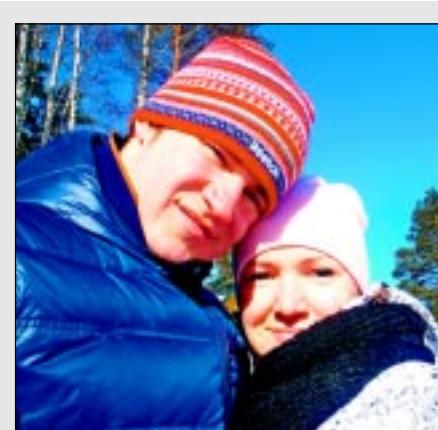
● Izvērtē dejotāju sniegumu
Kas brauks uz svētkiem Rīgā

● Pārvērtiet savu ideju naudā
Seminārs mājražotājiem

Lasītprieka
vēstnese
Latgalē –
Larisa
Krištopanova.

11. lpp.

Zelta
medaļnieks
- baltinavie-
tis Arvis
Vilkaste -
ciemojas
dzimtajā
pusē.

7. lpp.

Vārds žurnālistam

Kādudien ejot pa pilsētu, manu uzmanību piesaistīja kāda jaunā māmiņa, kura skajā balsī kliedza uz savu aptuveni trīs gadus mazo puiku par to, kas viņš paspējis saslapināt cimodus blakus esošajā daļēji aizsalušajā palielajā peļķē. It kā jau tas nekas nebūtu – ikdienišķa situācija, kādu savā dzīvē ne reizi vien piedzīvojusi katra mamma, bet tā vedināja uz pārdomām.

Atminoties šo epizodi uz ielas, prātā ienāca mana raksta varone Marija, kura jau pusotru gadu cīnās par savu meitīnu, kas sīrgst ar bērnu cerebrālo trieku. Kopš mūsu intervijas jau pagājis kāds laicīņš, taču šo stāstu aizmirst nespēju. Varu tikai aprīnot Marijas milzīgo pacietību, ar kādu viņa darbojas ar savu slimu meitīnu, un neizmērojamo milestību, kas viņā mit. Tādu mammu kā Marija Latvijā un pasaulei ir ļoti daudz, un viņas visas sapņo par brīdi, kad bērni dzivesprieži, savām kājiņām skries preti un sauk: "Mamma!" Sim tiem tūkstošu mammu sapņo pieredzēt, kā bērns ar savām mazajām rociņām atnesīs paša sazīmētās istabas tapetes, skrienot nejausi saplēsīs kādu trauku vai pastaigas laikā samērcēs kājas kādā no lielajām peļķēm. Diemžēl viņi to izdarīt nespēj... Varbūt tāpēc mums, veselo bērnu mammām, ir vērts par to padomāt un lieki nerāties. Mūsu bērni spēj paklausīt un darīt blēgas, spēj skriet un stāvēt rāmi - viņi dzīvo pilnvērtīgu dzīvi. Un tā ir lielākā laime, ja bērns ir vesels. Novērtējet to!

Sanita Karavočika

Latvija

"Nulles deklarācijās" uzrāda 4,66 miljonus iepriekš nedeklarētu latu. 2012.gadā fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarācijas kopumā iesniedza 131 992 personas, no kurām 122 personas, izmantojot likumā dotās tiesības, deklarēja iepriekš nedeklarētu ienākumus kopumā 4,66 miljonu latu apmērā. Kā liecina VID apkopotā statistika, cilvēki deklarācijās ir norādījuši gan savus īpašumus Krievijā, Bulgārijā, Ukrainā, Baltkrievijā, Lietuvā un citās valstis, gan arī deklarējuši ne tikai vieglos transportlīdzekļus vai motociklus, bet arī jahtas, laivas, sniega un ūdens motociklus. Tāpat virķe iedzīvotājū deklarācijās kā vērtīgas lietas vai lietu kopību deklarējuši gleznas, dārglietas un monētu kolekcijas.

Sākta pārbaude par iespējamo krāpšanu ar zirga gaļu. Pēc Pārtikas un veterināra dienesta (PWD) iesnieguma Valsts policija (VP) sākusi pārbaudi par iespējamo krāpšanu, zirga gaļu pavaddokumentos norādot kā liellopu gaļu. Atkarībā no šīs pārbaudes rezultāta tiks lemts jautājums par kriminālprocesa sākšanu vai atteikšanos ierosināt lietu. Pagājušajā nedēļā vairākās Latvijas kautuvēs un gaļas pārstrādes uzņēmumā SIA "Forevers" konstatētas aizdomīgas darbības ar zirga gaļu.

Pārkāpumus PVD ir konstatējis arī kautuvēs - SIA "Viljume", z/s "Kalnpierbes" un SIA "Musino", kurās nav nodrošināta zirga gaļas izsekojamība. Patlaban uz laboratoriju Lielbritānijā ir nosūtīti vairāki gatavās produkcijas paraugi, kas saistībā ar zirga gaļas skandālu panemti SIA "Rēzeknes gaļas kombināts".

LTV turpmāk vadīs Ivars Belte. Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome pagājušo ceturtdien nobalsojusi par jaunu Latvijas Televīzijas vadību – par LTV valdes priekšsēdētāju ievēlēts bijušais "Baltijas Mediju Alianses" vadītājs Ivars Belte. Jaunā LTV valde sāks darboties, tīklīdz ar viņiem būs noslēgti darba līgumi.

Televizors - mājīguma un arī nesaskaņu cēlonis mājās. Vairāk nekā pusei Latvijas iedzīvotāju ir būtiski, lai vakaros un brīvdienās fonā darbotos televīzija, noskaidrots "Lattelecom" veiktajā aptaujā. Kopumā 40% respondētu atzīst, ka televīzija viņu ģimenes mājoklī veicina mājīgumu, taču pat katram otrajam TV skatītājam ir gadījies piedzīvot ar televīzijas skatišanos saistītās nesaskaņas ģimenes locekļu vidū. Latvieši (51%) nedaudz vairāk nekā cīttautieši (47%) atzinuši, ka pēdējo trīs mēnešu laikā viņu ģimenē ir radušās domstarpības saistībā ar televīzijas skatišanos. Iespējams, tāpēc, ka cīttautiešu mājsaimniecībās biežāk nekā latviešu mājās ir vairāki televizori.

(No portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.kasjauns.lv)

Sports

Jaunie futbolisti čempionāta medaļnieku pulkā

Noslēgušās Latvijas Ziemeļaustrumu (ZA) reģiona jaunatnes telpu futbola čempionāta finālsacensības "F" vecuma grupā. Balvu "SC" komandas jaunie futbolisti turnīrā izcīnīja godpilno trešo vietu.

Latvijas ZA reģiona jaunatnes telpu futbola čempionāta finālsacensību spēles notika Balvos. Kopumā jaunieši par uzvarām cīnījās 11 mačos, no kuriem četras spēles aizvadīja Balvu "SC" futbolisti. Pirmajā spēlē pret Lubānas jaunajiem kājbumbas meistariem spēles tiesnesis fiksēja bezvārtu neizšķirtu 0:0. Otrajā cīnā pret FB "Gulbene I" pārstāvjiem mūsējie piedzīvoja minimālu zaudējumu ar rezultātu 0:1. Zaudējumu ar rezultātu 0:2 balvenieši piedzīvoja arī spēlē pret "Madonas BJSS I" futbolistiem, savukārt pēdējā mačā pret FB "Gulbene I" jauniešiem spēle noslēdzās ar vēl vienu neizšķirtu rezultātu – 1:1.

Cīmponātā par vietu labāko trijniekā cīnījās sešas komandas. Par čempioniem kļuva, medaļas un turnīra uzvarētāju kausu saņēma futbola komandas "Madonas BJSS I" spēlētāji. 2.vietā ierindojās FB "Gulbene II" spēlētāji, savukārt bronzas medaļu vērto trešo vietu savu skatītāju priekšā izcīnīja mājinieku komandas Balvu "SC" spēlētāji. Mūsējās komandas rindās par uzvarām cīnījās R.Kokorevičs, H.Amberovs, D.Polis, G.Knope, A.Ignatāns, R.Užāns-Čips, E.Sustāns, G.Arnicāns, R.Gaiduks, M.Lapāns, R.Makarovs, O.Pušpurs un S.Puriņš. Turnīra tabulā aiz Balvu "SC" komandas palika "Madonas BJSS I" spēlētāji (4.vieta), FB "Gulbene I" jaunie futbolisti (5.vieta) un Lubānas pārstāvji (6.vieta). Jāpiebilst, ka starp čempionāta labākajiem spēlētājiem ir arī Balvu "SC" jaunais futbolists D.Polis, kurš par panākumiem futbola laukumā saņēma speciālbalvu.

Balvu "SC" komandas treneris Andris Bačuks pēc čempionātā izcīnītās 3.vietas atzīna, ka turnīrā parādīts labs sniegums. "Turpināsim citīgi trenēties. Tagad jauniešiem

Kauss, medaļas un vieta labāko trijniekā. Balvu "SC" jaunie futbolisti pēc Latvijas Ziemeļaustrumu (ZA) reģiona jaunatnes telpu futbola čempionāta finālsacensībās izcīnītās godalgotās 3.vietas sportisko sasniegumu iemūžinājā fotomirkli. Balveniešu futbola komandas spēlētājs D.Polis (attēlā – pirmajā rindā pirmais no labās puses) izpelnījās arī čempionāta labākā spēlētāja titulu. Kopumā šādu atzinību piešķira vēl sešiem turnīra komandu futbolistiem.

paredzētas pārbaudes spēles, savukārt vasarā atkal atsāksies oficiāli mači," informēja A.Bačuks.

A.Ločmelis

Vēstulu konkurss

Meklē talantīgas sievietes

Turpinās tradicionālais Latvijas mēroga vēstulu konkurss "Sieviete Latvijai 2013". Šogad tas notiks sešpadsmito gadu. Līdz šim aktīvas vēstulu konkursa dalībnieces bijušas arī mūsu novadu sievietes, starp kurām piecpadsmit gadu laikā par laureātēm kļuvušas 14 bijušā Balvu rajona sievietes, pārsvarā lauku aktivistes.

Konkurss turpinās, un organizatori izsludina jaunu konkursu "Sieviete Latvijai", aicinot līdz 15. aprīlim rakstīt pieteikuma vēstules par ipaši darbīgām, atsaucīgām un nesavīgām sievietēm, kuras rūpējas par latvisko tradīciju saglabāšanu un popularizēšanu.

Šogad konkursa moto ir "Gaidot Dziesmu un Deju svētkus". Aicina pieteikt kandidātes trim nominācijām.

1. "Es negāju noskumusi nevienā(i) vietnā." Rosina rakstīt par izcilām sievietēm - deju kolektīvu, koru, folkloras kopu vadītājām, amatierētātru režisorēm. Par visām tām, kuras, nezēlojot savu brīvo laiku, pulcina ap sevi cilvēkus, kas vēlas apgūt latvisķas dejas, dziesmas un tradīcijas.

2. "Tautiešam(i) apsolīju raibus cimodus vakarā." Aicina pieteikt izcīlas sievietes, kuras darina tautas tērus, latvisķas rotas, latvisķos instrumentus un priekšmetus. Kā arī tās sievietes, kuras latvisķas prasmes un tradīcijas pratušas izmantot, lai radītu savu uzņēmējdarbību.

Sieviešu konferencē Rīgā. Šogad notikušajā Latvijas Sieviešu konferencē Rīgā pulcējās aptuveni 250 radošas sievietes, starp kurām bija arī mūspuses novadu lauku aktivistes. Par konkursa laureātēm viņas kļuva, pateicoties vēstulu autoriem, kuri pamanija un novērtēja viņu darbīgumu un aizsūtīja konkursam vēstules.

3. "Pie Dieviņa gari galdi." Aicina pieteikt izcīlas sievietes, kuras rūpējas par savas dzimtas vēsturi, iekārtojot muzeju, piemiņas iestabas, senlietu glabātājas, ģimenes vēstures pētnieces.

Konkursa ūrija vērtēs un godalgoši katrā nominācijā izvirzītās kandidātes, kā arī labāko vēstulu un anketu autorus. Labākās 12 ieteiktās sievietes aicinās uz ipašu apbalvošanas pasākumu, un viņas saņems simbolisko konkursa dāvanu –

kristāla kurpīti. Turklāt katras nominācijas uzvarētāja dāvanā saņems arī naudas balvu un speciālbalvas.

Ieteikuma vēstules var sūtīt uz "Latvijas Avīzes" redakciju Rīgā, Dzirnavu ielā 21; pieteikuma anketas atrodamas "Latvijas Avīzē", žurnālos "Mājas Viesis", "Praktiskais Latvietis" un "36,6 °C", tās var aizpildīt arī elektroniski portālā www.la.lv.

M.Sprudzāne

Foto - no personīgā arhīva

Kas jādara, lai pēc izglītības iegūšanas jaunietis atrastu darbu?

Viedokli

Iespējas ir, vajag tikai tās izmantot

SANDRA KINDZULE, NVA Balvu filiāles vadītāja

Jauniešiem ja ne pamatskolā, tad vidusskolā jau noteikti jāsāk apsvērt, ko viņš darīs pēc izglītības iestāžu absolvēšanas. Jāsaprot, ko viņš grib, ko var, uz ko ir spējīgs un kas šajā brīdī visvairāk vajadzīgs sabiedrībai.

Neapšaubāmi, laba izglītība ir, bija un būs ļoti liela vērtība. Nereti savā darbā sastopam jauniešus, kuri Nodarbinātības valsts aģentūrā stājas bezdarbnieku uzskaite pēc vidusskolas un augstskolas absolvēšanas. Viņiem trūkst motivācijas, jo pastāv uzskats, ka mācīties nav jēgas - pēc tam tik un tā jānonāk bezdarbnieku rindās. Tad mēs stāstām, ka gadījumā, ja darba devējs meklē jaunu darbinieku, viņš priekšroku dos cilvēkam ar augstāku un kvalitatīvu izglītību, un tas nav mazsvarīgi. Gadu gaitā jau pierādījis fakti: jo vairāk zini, jo labāk. Piemēram, datorprasmes, autovaldītāja apliecība ir lieli plusi darba meklēšanas tālakajā gaitā. Jauniem cilvēkiem jāsaprot, ka svarīgas ir arī labas valodu zināšanas. Šobrīd parādās viena liela problēma - ļoti daudz jauniešu nepārvalda krievu valodu, tādēļ viņiem ir grūtības atrast darbu, piemēram, apkalpojošājā sfērā.

Nereti cilvēkam ir ļoti laba izglītība, daudz zināšanu, bet viņš neprot tās prezentēt, neprot pastāstīt par sevi vai gluži otrādi - jūtas pārgudrs. Ir jāsaprot, ka jebkurā darbavietā būs jāstrādā komandā, un te šīs īpašības ir ļoti svarīgas, tādēļ jāizkopj arī saskarsmes spējas un komunikācijas prasmes. No darba devējiem

un savas personīgās pieredzes varu apgalvot, ka tikpat svarīgi ir arī tas, kā, piesakoties darbā, cilvēks prot noformēt dokumentus, uzrakstīt CV, cik rūpīgi viņš gatavojies darba intervijai. Jaunos cilvēkus noteikti aicinu izmantot visas iespējas, kuras vien paveras - kaut vai pastrādāt kādā darbavietā uz brīvprātības principiem, arī darba praksēs. Ja jaunietis sevi būs parādījis pozitīvi, darba devējs viņu noteikti pamānis un, iespējams, pēc augstskolas vai profesionālās izglītības iestādes absolvēšanas piedāvās darbu.

Bieži vien no darba devējiem dzirdam lūgumu kādai konkrētai vakancei piedāvāt darbinieku, kas nav jaunāks par 30 gadiem, kas man šķiet nepareizi. Jaunieši ir ļoti uzņēmīgi, elastīgi, spēj piemēroties visām situācijām un iejusties jaunā kolektīvā, tādēļ darba devējus aicinu nebaidīties un izmantot to.

Vēl viena laba iespēja jauniešiem ir izdevība sevi prezentēt sociālajos tīklos, ko labprāt izmanto arī darba devēji. Pirms pieņemt lēmumu par cilvēka pieņemšanu darbā, viņi paseko līdzi personai sociālajos tīklos, palasa, kāds ir viņa domāšanas veids, ko raksta, kāda ir attieksme pret dzīvi. Arī šī darba devējam ir ļoti vērtīga un noderīga

informācija.

Protams, lielā mērā tas, cik veiksmīgi var atrast darbu, atkarīgs no vakancēm, kas nepieciešamas darba tirgū. Dati rāda, ka joprojām Latvijā pieprasīti pārdošanas un klientu apkalpošanas jomas darbinieki, kā arī augstas kvalifikācijas informāciju tehnoloģiju speciālisti. Pie mums pagājušajā gadā vien no pieprasītākajām vakancēm bija pārdevēji. Ja jaunietis sēdēs mājās uz dīvāna, skatīsies televizoru un raudās par dzīvi, nekas arī nenotiks. Šobrīd situācija ir tāda, kāda tā ir. Valstī kopumā vakances ir, un jaunajiem cilvēkiem Latvijas teritorijā ir daudz vieglāk būt mobiliem, strādāt dažādās pilsētās un gūt viņiem tik ļoti vajadzīgo darba pieredzi.

Jauniešiem svarīgi apzināties, ka viņi var kļūt ne tikai par darba ņēmējiem, bet arī par darba devējiem. Mudināt jaunatni kļūt uzņēmīgākiem, dibināt uzņēmumus, nākt kopā ar labām idejām - arī tā ir viena no iespējām. Vajag tikai prast tās izmantot.

Fakti

- **Jauniešu īpatsvaru kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaitā 2013.gada sākumā Latvijā veido 10% jeb 10449 jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 24 gadiem,**

- **NVA Balvu filiāles teritorijā (Baltinavas, Balvu, Rugāju, Viļakas novados) ir 9,3% jeb 249 jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 24 gadiem.**

Atrod tie, kuri meklē

Katrīna Sprudzāne, LU Ekonomikas un vadības fakultātes 3. kursa studente

Pavisam drīz man, tāpat kā krietnam skaitam manu draugu un paziņu, beigties dzives posms, kurā varēja nodoties bakalaura

studijām, tāpēc aizvien biežāk uzdodu sev jautājumu: "Ko tālāk?" Runājot ar vienaudžiem, nereti izskan frāze: "Kā būs, tā būs!" Bet kā tad būs?

Darbu iegūs tie, kuri mērķtiecīgi tam gatavosies. Šī tiekšanās sasniegta mērķi var izpausties ļoti dažādi, piemēram, kāds cītīgi nododas studijām, cits meklē prakses vietu, bet vēl kāds apvieno studijas ar darbu. Protams, Rīgā un citās lielās pilsētās ir vairāk iespēju, nekā mazās, taču jāizmanto izdevības, kas ir pieejamas.

Lai darba meklējumi sekmētos, jābūt pietiekami neatlaidīgam, elastīgam, nepārtraukti jāpilnveido sevi, jāpalielina zināšanu un pieredzes bagāža, šad un tad jāatsakās no dažādiem labumiem, jāriskē, bet viiss darāmais jāpaveic pēc labākās sirdsapziņas negaidot, ka par to saņems uzslavu gūzmu.

Mana klasesbiedre reiz aizsūtīja vairāk nekā 100 CV dažādiem darba devējiem, saņemot uzaicinājumu uz interviju tikai no dažiem, tomēr, saglabājot optimismu, turpināja meklējumus, līdz darbu tomēr atrada. Tāpat man ir pazīstami cilvēki, kuri

ar aktīvu darbošanos spējuši parādīt savas labās puses un pavisam negaidot saņēmuši uzaicinājumu strādāt valsts iestādē. Kāds skolasbiedrs devās studēt ārpus Latvijas, paralēli studijām piestrādājot ātrās ēdināšanas uzņēmumā. Tānī pašā laikā, pieturoties pie sapņa kādreiz iegūt labi apmaksātu darbu, viņš turpināja apgūt zināšanas un meklēt labāku darbu. Rezultātā šīs jaunietis nevis lasa zemenes vai šampinjonus, bet gan ir pieņemts prestižā uzņēmumā par IT speciālistu. Kāda kursabiedrene, pabeigusi tikai pirmo kursu, dabūja darbu bankā, lai gan darba sludinājumā bija prasība, ka kandidātam jābūt pēdējā kursa studentam vai pabeigušam bakalaura studijas. Pavisam nesen kāda cita kursabiedrene pavēstīja, ka vasarā brauks uz Norvēģiju, lai piepelnītos un šo nauduīnu ieguldītu pašas uzņēmuma izveidē.

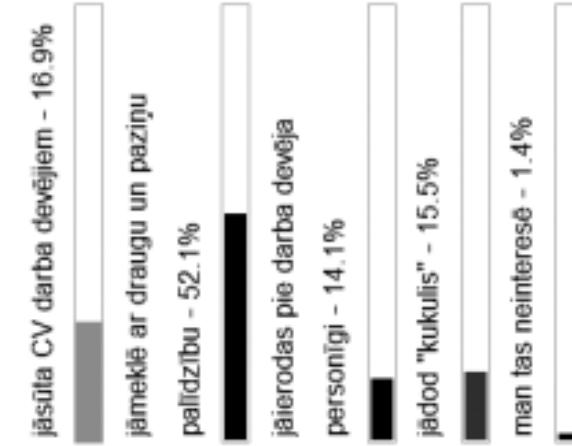
Darbu vieglāk atrod arī tie, kuri piekrīt kādu laiku strādāt uzņēmumā par praktikantu. Neskatoties uz to, ka ir darba devēji, kuri praktikantus izmanto tikai kā lēto vai pat bezmaksas darbaspēku, pierede nekur nezūd. Reiz brīnījos par puisi, kurš pameta studijas

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kas jādara, lai pēc izglītības iegūšanas jaunietis atrastu darbu?

Balsis kopā: 71

**Viedokļus uzsklausīja
S.Karavoičika un I.Tušinska**

Teātra sporta turnīrā cīnās par ceļazīmēm uz finālu

9.martā Balvu Valsts ģimnāzijā par ceļazīmēm uz Latvijas 15. skolu jaunatnes teātra sporta finālturnīru, kas notiks 22. - 23.martā Iecavas vidusskolā, cīnījās 13 komandas no Latgales. Žūrijas pārstāvis Arnis Stuburs no Rīgas pirms sacensībām atzina, ka, salīdzinot ar sadraudzības turnīriem teātra sportā, reģionālā turnīrā vērtēšana ir daudz bargāka.

Komandas, kas startēs Iecavā, būs zināmas tikai pirms fināla. "Balvi ir ceturtā pilsēta, kur notiek reģionālie turnīri. Lēmumu pieņemsim tikai tad, kad būsim apskatījuši visas Latvijas komandas. Nākamnedēļ brauksim uz Lielvārdi un Dundagū," paskaidroja žūrijas pārstāvji.

Komandu treneri. Pirms turnīra komandu treneri, tostarp balvenietes Iveta Supe (pirmā no kreisās) un Aija Dvinska (pirmā no labās), saņēma pārsteiguma balvas – Balvu Vilku.

Sagaida žūriju. Jaunieši žūriju sagaidīja ar saucieniem "Fui!", kas, kā izrādās, ir ierasts šādos turnīros. Arī mirklī, kad žūrija kādai komandai piešķira mazāku vērtējumu, nekā to gaidīja turnīra dalībnieki, zālē uzvirmaja sašutuma saucieni.

Žūrija. Latgales reģiona komandas vērtēja rīdzinieki (no kreisās) Arnis Stuburs, Toms Zvejnieks un Baiba Ozoliņa. Jautāti, kas ir teātra sports, A.Stuburs paskaidroja, ka tas ir skatuves mākslas veids, kurā ir apvienots sportiskais entuziasms ar teātra mākslu: "Vienkāršiem vārdiem sakot, tās ir teātra mākslas sacensības, kur jaunieši rāda savu māku un atraktivitāti spēlēt teātri pēc iepriekš nesagatavotiem scenārijiem."

Izvelk komandu. Vecākajā grupā (10.-12.klasses) pārliecinošu uzvaru izcīnīja Balvu Valsts ģimnāzijas jaunietes. Izrāvieni mūsu meitenēm nodrošināja komandas kapteine Laura Gercāne, kura izspēlēja situāciju lidmašīnā, vienlaikus iejūtoties dažādās lomās. Žūrija viņas sniegumu novērtēja ar visaugstāko atzīmi – 15 ballēm, kas ļāva balvenietēm izrauties vadībā.

Bildite. Pēc uzstāšanās turnīra vadītāji aicināja aktierus izveidot *bilditi*. Tas nozīmēja sastingt pozā, kādā skolēni bija izspēlētās ainas laikā. Jāpiebilst, ka šie foto pārsteidza ar savu dažādību, tostarp 10.-12.klašu izveidotā *bilde* (skat. foto). Žūrija neslēpa, ka Latgales reģiona jaunieši ir emocionālāki par vienaudžiem citviet Latvijā: "Tas teātra sportam nāk tikai par labu!"

Ješka, Ješka! Turnīra dalībniekus patīkami pārsteidza Rēzeknes 5.vidusskolas audzēknis Jēkabs Staris (no kreisās). Žūrijasprāt, Ješka ir lielisks piemērs, kā izķīlēt no jebkuras situācijas. Kad Jēkabam pavēstīja, ka jāizspēlē aina hipodromā, viņš neapjuka, kaut gan nemaz nezināja, kas tas tāds hipodroms ir. Tikpat veiksmīgi rēzeknietis iejutās izbijuša armijnieka lomā.

Mazākie aktieri. 1.-4.klašu grupā cīnījās trīs komandu pārstāvji: Līvānu BJC, Rēzekne un Balvu Amatniecības vidusskola.

Aizstāv komandas godu. Balvu Valsts ģimnāzijas komandas (5.-6.klašu klašu grupā) kapteine Annija Ertmane kopā ar pretinieku komandas vadītājiem iejutās uzreiz trijās - klauna, mafijas šefa un iemilējušās sekretāres - lomās.

Uz skatuves balvenieši. Kā vieni no pirmajiem uz skatuves kāpa Balvu Valsts ģimnāzijas jauniešu komanda (7. - 9.klašu grupa), kuriem nācās izspēlēt situāciju par ģimenes biznesu – malkas kraušanu Zambijā.

Kopbilde. Līvānu komanda izmantoja vienreizējo iespējunofotografēties kopā ar Balvu Vilku.

Labākais

Suns, kurš iet uz darbu

Pirms deviņiem gadiem Eiropas Parlamenta deputāti iedibināja tradīciju - 20. februāri svinēt Eiropas miļdzīvnieku nakti, kuras laikā Brisele pulcējas eiroparlamentārieši, dzīvnieku aizsardzības organizāciju pārstāvji un citi interesenti, godinot dzīvniekus, kuri palīdzējuši cilvēkiem vai devuši labumu sabiedrībai. Šogad 23. februāri Eiropas miļdzīvnieku nakti pirmo reizi svinēja arī Latvijā, jo arī mūsu valstī netrūkst dzīvnieku, kuri ar savām spējām un darbu palīdz cilvēkiem visdažādākajās jomās. Šoreiz par vienu no šādiem palīgiem - robežsargu suni Koru (Cora) un viņa saimnieku - 2012. gada Latvijas Valsts robežsardzes labāko kinologu, Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Pededzes robežaizsardzības nodalas virsveržantu, kinologu ROLANDU KALNIŅU.

Rolandam kopš bērnības patikuši dzīvnieki, tādēļ iespēju kļūt par kinologu viņš izmantoja, ilgi nedomājot. Kinologa pienākumus Valsts robežsardzē Rolands pilda jau sesto gadu, bet gandrīz piecus gadus vecā kucīte Kora nav pirmais viņa dienesta suns. "Pirms tam bija vācu vilku sugas kucīte, vārdā Uretta, diemžēl viņu veselības problēmu dēļ nācās *norakstīt*. Tagad Uretta dzīvo mana tēva mājās," par savas pirmās četrkājainās dienesta biedrenes likteni stāsta Rolands.

Visu apgūst ātri

Otro dienesta suni, Beļģu aitu jeb malinois sugas suni - vārdā Kora - Rolandam uzticēja, kad tam bija tikai pusotrs mēnesis. Drīz vien sākās viņa apmācība. "Sākumā kucēnam bija jāpierod pie jaunajiem dzīves apstākļiem ģimenē un cilvēkiem, ar kuriem kopā viņš turpmāk dzīvos. Vēlāk, 2,5 mēnešu vecumā, sāku mācīt pirmās komandas - sēdēt, gulēt, blakus un citas," stāsta kinologs. Vēlāk suna treniņi turpinājās arī profesionālu instruktori vadībā Rēzeknē un Viļakā. Jau mācot pirmās prasmes, Rolands saprata, ka Kora ir ļoti apķērīga un neparasti ātri apgūst mācību vielu. "Visas komandas Kora apguva pāris nedēļu laikā. Nedaudz ilgāk nācās mācīt iet blakus, jo viņai pietrūkst pacietības," atceras kinologs. Problemas neradīja arī kucēna socializācija, kas četrkājainajiem robežsargiem ir obligāta. "Lai suns pierastu pie svešiem cilvēkiem un dzīvniekiem, daudz stāgājām pa pilsētu, mūsu lauku mājās. Kora iepazinās ar kaķiem, Rēzeknē speciāli braucām arī uz zirgaudzētavu," sava četrkājainā darbabiedra socializācijas procesu atklāj kinologs.

Mājas - mīla, darbā - nikna

Suņiem, tāpat kā cilvēkiem, piemīt rakstura un temperamenta atšķirības, katram ir citādākas uztveres spējas un atšķirīgi talanti. Par to Rolands pārliecinājies, salīdzinot Urettas un Koras

Foto - no personīgā arhīva

Beļģu aitu suns Kora (Cora). Pēdēzine Kora ir nepilnus piecus gadus veca. Dienesta sunim tas ir spēku uzplaukuma laiks. Šo dzīvnieku darba mūža ilgums atkarīgs no viņu veselības stāvokļa un var būt ļoti atšķirīgs. Vidēji tie ir 7 - 8 gadi. "Taču suns var lieliski nokalpot arī 14 gadus," apgalvo Rolands.

uzvedību. "Abi suni ir kā diena pret nakti. Ja Uretta savulaik pati savā prātā izlēma, kad viņa vēlas strādāt un kad nē, tad Kora ir ļoti apķērīga, paklausīga un apzinīga," stāsta kinologs. Turklat suna uzvedība var atšķirties arī atkarībā no atrašanās vietas un apstākļiem. "Mājās Kora ir ļoti mierīlīga un rotaļīga, ļoti mil cilvēkus un lieliski saprotas ar abām manām mazajām meitīnām - viņas ar suni var darīt, ko grib, Kora nekad neuzrūc, bet, ja nepatīk, vienkārši aiziet projām. Savukārt darbā, patrulējot robežu, viņa pilnīgi pārvēršas, izrādot agresiju pret jebkuru, kurš mums pietuvojas," stāsta robežsargs.

Suņa apmācība nav tikai kinologa personīgā lieta. Par apgūtajām prasmēm robežsardzes suni un viņu saimnieki pastāvīgi atskaitās. Pirma reizi kucēnus testē trīs mēnešu vecumā, pēc tam to dara sešu, deviņu, vienpadsmīt un trīspadsmit mēnešu vecumā. "Ja neizdodas noskārtot atestāciju, to var darīt atkārtoti. Ja arī tad nekas neiznāk, suni noraksta kā dienestam nederigu," stāsta robežsargs. Arī pieauguši darba suni katru gadu kārto kvalifikācijas eksāmenus, saņemot noteiktu kvalifikācijas klasi.

"Sākumā viņiem piešķir sagatavošanas klasi, tad - pamata klasi, vēlāk - izmantošanas klasi, bet visaugstākā ir meistarklase," dienesta sunu kvalifikācijas pakāpes nosauc Rolands. Ne bez lepnuma viņš atklāj, ka Kora ir meistarklases dienesta suns.

Korai, atšķirībā no parastiem mājas miluļiem, stingra disciplīna jāievēro ne tikai, strādajot uz robežas. Līdz ar regulāriem treniņiem viņai jāievēro ēšanas režīms, kas dienesta suniem ir diezgan skarbs. Barību Kora saņem vienu reizi dienā, kaut gan Rolands uzskata, ka to dara tikai ērtības labad, jo attiecībā uz Koru nekad nav attaisnojies pieņēmums - jo suns ir vairāk izsalcis, jo labāk meklē pēdas. "Galvenais, lai viņam

pietiek enerģijas līdz darba dienas beigām," uzskata kinologs. Tā kā Koras īdienkartē ir stingri noteikta, kucīte dažkārt iemanās noķept arī kādu kārumu. "Svešs īdiens vienmēr šķiet garšīgāks, tādēļ nereti Kora saņem rājienu par to, ka uzlasa un apēd visu, ko bērni nomet zemē," stāsta Rolands.

Vienkārši dara savu darbu

Koras specializācija ir pēdu meklēšana. Viņas tiešais pienākums ir apsargāt valsts robežu, izmantojot sunu izcielo ožu robežpārkāpēju meklēšanai. Savu meistarību suns pierāda ne tikai ikdienas darbā, bet arī sacensībās. Pārkāpēju skaits, kuri aizturēti, pateicoties tieši šī suņa prasmēm, nav mazums. Kora kopā ar savu saimnieku piedalījusies pat Frontex starptautiskajā misijā "Poseidon Land" Grieķijā, kur palīdzēja vietējiem policistiem cīnā ar nelegālo imigrāciju. "Misijā piedalījāmies divas reizes. 2011. gadā tur pavadījām divus mēnešus, bet 2012. gadā - vienu mēnesi," stāsta Rolands. Lai gan pirmo nedēļu Korai bija nedaudz jāaklimatizējas, vēlāk viņa pierādīja savu profesionalitāti arī grieķu policistiem, uzmeklējot ne viena vien neģālā imigrantā pēdas.

To, ka ne velti saņemusi meistarklases suņa kvalifikāciju, Kora pierādījusi arī sacensībās. Viens no augstākajiem viņas un Rolanda sasniegumiem bija iegūtā 2. vieta individuālajā vērtējumā pagājušā gada maijā Valsts robežsardzes koledžā, Rēzeknē, notikušajās 15. Valsts robežsardzes kinologu sacensībās dienesta suniem, kurās piedalījās Valsts robežsardzes, Valsts policijas un Baltkrievijas robežsardzes dienesta suni ar specializāciju pēdu un personu meklēšanā.

Rolands apgalvo, ka februāri, saņēmis ziņu par viņam piešķirto nosaukumu "Latvijas Valsts robežsardzes labākais kinologs 2012", kas piešķirts par labiem rezultātiem robežpārkāpumu atklāšanā, pazudušu cilvēku meklēšanā un kinologu sacensībās, nav izjutis nekādas sevišķas emocijas, jo uzskata, ka nav paveicis neko īpašu. "Vienkārši daru savu darbu," saka kinologs.

Re, kā!

Hostelis kakiem

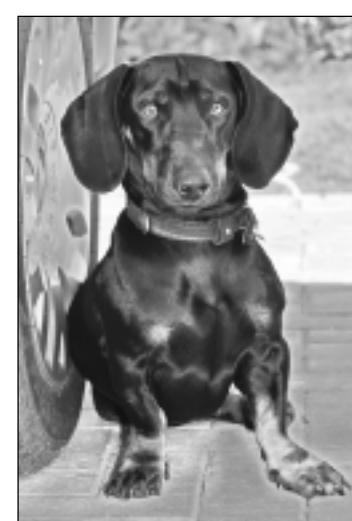

Foto Z. Logina

Šis improvizētais "Kaķu hostelis" Rīgas centrā nereti piesaista garāmejošo tūristu uzmanību. Iecere būvēt nelielus namiņus, kuros bargajās ziemās varētu patverties ielas kaķi, mūsu valsts galvaspilsētā aizsākās pirms vairākiem gadiem, taču vairumā gadījumu tās ir daudz necilākas būves par šo glīto kaķumiņu roku darinājumu.

Meklē

Pazudis melns taksis

19. februārī no savām mājām Līču ielā, Balvos, pazuda trīs gadus vecs īsspalvains, melns taksis, vārdā Haris. Sunim ap kaklu bija melna ādas siksniņa. "Haris pazuda pēcpusdienā. Pirmajā brīdī domājām, ka sācies suņu laiks un viņš, iespējams, aizskrējis meklēt draudzeni. Pārmeklējām visu apkārtni un pilsētas teritoriju, aizbraucām arī uz Verpuļevu, tomēr bez rezultātiem.

Harim ļoti patīk bērni, viņš varētu būt aizgājis līdzi kādam bērnam. Suns labprāt brauc automašīnā, un, lai gan līdz šim kāpis tikai mūsu mašīnā, iespējams, varētu būt ielegis arī kādā svešā automobili. Neesam atmetuši cerību atrast savu mīlīlu un izmantojam visas iespējamās meklēšanas metodes. ļoti lūdzam atsaukties cilvēkus, kuri redzējuši Hari vai zina viņa atrašanās vietu. Atradējam parādā nepaliksim," apgalvo suna saimnieki.

Ja esat redzējis vai zināt suņa atrašanās vietu, lūdzam zvanīt pa tālruni 26629395.

Iespējams, atrodas Krievijā

Foto - no personīgā arhīva

Februāra beigās Baltinavas pusē pazudis vācu aitu sugas Valsts robežsardzes dienesta suns, vārdā Billijs - galva brūna ar melnumiņiem, mugura melna, sāni pelēki, kājas gaiši brūnas, ap kaklu metāla ķede. "Cilvēki ir atsaucīgi un bieži zvana par līdzīgiem nokļušiem suniem, diemžēl Billiju joprojām nav izdevies atrast. Esmu saņēmis ziņas par to, ka suns varētu atrasties Krievijā, turpinās viņa meklēšana," stāsta suna saimnieks. Par Billija atrašanu atlīdzība garantēta.

Īsumā

Piedalās starptautiskā konkursā

Foto - no personīgā arhīva

Ar balvam no Lietuvas pilsētas Ukmerģes, kur notika 15. starptautiskais modeļu un tērpu kolekciju konkurs "Sniega karaliene", februāra beigās atgriezās Ligas Morozas-Ušackas vadītās studijas "Lote" dalībnieces. Konkursa pirmajā dienā meitenes demonstrēja stila un avangarda tērus, kā arī vakartērus, bet vakarā ūrija paziņoja fināla dalībniekus. "Finālā iekļuva visas "Lotes" meitenes, izņemot šī konkursa debitanti Paulu Porieti. Taču viņai viss vēl priekšā, bet debija bija ļoti laba. Man patika, kā Paula prezentēja savu tērpu," stāsta studijas vadītāja Līga Moroza-Ušacka.

Nākamajā konkursa dienā ūrija vērtēja finālistu defilē mākslu. Visas finālistes no "Lotes" mājās pārveda kādu apbalvojuma lento. 3 – 6 gadu vecuma grupā Una Niedra saņēma nomināciju "1. modele", Emīlija Zelča – "3. modele", bet Sabīne Ločmane – "Top stils". Vecuma grupā 7 – 9 gadi Alise Barbaniška izcīnīja 1.vietu un lento "Ledor zieds", bet Līva Jermacāne saņēma lento "Elegances prīncese". Vecuma grupā 10 – 12 gadi lento "Top avangards" saņēma Agnese Kaša, savukārt grupā no 12 līdz 14 gadiem Agita Matule izcīnīja 1. vietu un lento "Ledor zieds", bet Viviāna Bukša kļuva par "Mini prīncese" un "Fotomodele". "Esmu ļoti priecīga par meiteņu panākumiem, kā arī par ļoti jauko uzņēmšanu un fantastisko viesnīcas personāla attieksmi," pēc konkursa teica L.Moroza-Ušacka. Priecīgus mīklus Lietuvā izbaudīja arī "Lotes" dalībnieces Paulas māmiņa Solvita Porieti un šoferis Edgars Bērziņš, kuri konkursā vinnēja balvu – smaržas.

Studijas "Lote" dalībnieces ne vien plūca laurus konkursa skatē, bet lieliski pavadīja brīvo laiku, spēlējot boulingu un atpūšoties diskotēkā. "Viesnīcas darbinieki bija ļoti atsaucīgi un pretimnākoši, ļaujot mums spēlēt boulingu un izmantot citus viesnīcas pakalpojumus līdz vēlai naktij. Bērniem bija dota iespēja izvēlēties brokastu ēdienu karti, un no rīta pavāres mūs iepriecināja, pasniedzot pankūkas ar visdažādākajiem pildījumiem un citus gardus ēdienus," stāsta Balvu Amatniecības vidusskolas skolotāja Anita Matule.

Organizē atjautības konkursu

Aktīvi sācis darboties nesen nodibinātais Žīguru Jauniešu iniciatīvu centrs. 1.martā tur notika atjautīgo uzdevumu konkurs "Āķītis". Konkursā piedalījās 24 dalībnieki, kas bija sadalīti 6 komandās. Jaunieši izdomāja un prezentēja saistošus stāstiņus, kā arī atbildēja uz āķīgiem jautājumiem. "Visi bija ļoti atsaucīgi un uzdevumus pāveica labi," pēc konkursa atzina Žīguru Jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Arta Brokāne. Izvērtējusi dalībnieku sniegumu, ūrija, kuras sastāvā bija jaunieši Krista Kuzmane, Stella Aleksejeva, Sintija Šaicāne un Nikita Tihomirovs, trim atjautīgākajiem konkursa dalībniekiem piešķira balvas - blocīnus un rakstāmpiederumus, kā arī diplomus.

Dzeju izdzied dzejnieka mazbērni

Krāsojamās grāmatas "Munā sātā" prezentācijā Ķipsala, Latvijas grāmatu izstādē, Ontona Slišāna dzeju dziesmās izdziedāja viņa mazbērni Kate un Domeniks Slišāni. Upītes tautas nama vadītājs Andris Slišāns prezentācijas apmeklētājiem uzdeva latgaliešu mīklas, bet Ilze Sperga izlasīja daļu no stāsta, kas iekļauts grāmatā. "Munā sātā" ir grāmata, kas sastāv no mapēs ar trīs burtnīcām, kur viena ir Ontona Slišāna bērnu dzeja ar nosaukumu "Riti, riti, riteneiti!", otra - latgaliešu tautas mīklas ar nosaukumu "Sātys kustūni", bet trešā - Ilzes Spergas stāsts bērniem ar nosaukumu "Myusu sātā". Visās trīs burtnīcās ir skaisti novadnieces Rudites Kašas zīmējumi, ko katrs bērns varēs izkrāsot.

Z.Logina

Pieredze

Austrijā studēt ir lētāk

Tuvojoties mācību gada noslēgumam, topošie absolventi aizvien biežāk aizdomājas par nākamās studijas vietas izvēli. Atšķirībā no laika, kad zināšanas apguva viņu vecāki, mūsdieni jauniešiem atvērta visa pasaule, tādēļ daudzi dod priekšroku studijām ārpus mūsu zemes robežām. RASA GORBĀNE ir viena no jaunajām latviešiem, kura, nebaidoties izaicinājuma, 2011.gadā iestājās Kufsteinas universitātē Austrijā, kur apgūst starptautisko biznesa vadību.

29 gadus jaunā bijusi Balvu Valsts ģimnāzijas un Latvijas Kultūras akadēmijas absolvente Rasa Gorbāne labprāt dalās savā ārzemju studiju pieredzē cerot, ka šī informācija noderēs tiem, kuri vēl tikai iecerējuši studēt ārpus Latvijas.

Vienīgā grupā

2007.gadā absolvējusi Latvijas Kultūras akadēmiju specialitātē Latvijas – Lielbritānijas starpkultūru sakari, Rasa nolēma gadu pastrādāt par auklīti kādā Austrijas pilsētā Grācā dzīvojošajā latviešu ģimenē. "Tā bija iespēja iepazīt jaunus cilvēkus un, kas ir vēl svarīgāk – papildināt savas vācu valodas zināšanas," stāsta Rasa. Pēc gada atgriezusies Latvijā, viņa iestājās darbā starptautiskā uzņēmumā, taču ne uz brīdi neatmeta cerību turpināt studijas, šoreiz par specialitāti izvēloties ekonomiku. "Meklēju augstskolu Vācijā vai Austrijā, jo tur ir zemākas studiju maksas un arī dzīvošanas izmaksas ir diezgan pieņemamas," savu studiju vietas izvēli pamato studente. Izmantojot sociālos tīklus, Rasa drīz vien atrada iespēju apgūt starptautisko biznesa vadību universitātē Kufsteinā, kas atrodas Austrijā, pašā Tirolē sirdi.

2011.gada vasarā topošā studente devās uz izvēlēto augstskolu, kur sekmīgi nokārtoja visus pārbaudījumus. "Iestājpārbaudījumi notika divās kārtās – vispārējās intelīgences tests un personīgā intervija. Intervija, tāpat kā studijas, notika divās valodās – vācu un angļu," stāsta tajā gadā vienīgā šajā specialitātē uzņēmētā studente, kurai vācu valoda nav dzimtā valoda.

Prakse svarīgāka par teoriju

Augstskola, kurā mācās Rasa, atšķiras ar savu praktisko ievirzi. "Kopumā jāstādē 6 semestri jeb trīs gadi, un teorētiskās studijas šeit ir cieši saistītas ar praksi, tādēļ ceturtais jeb prakses semestrī ir ļoti svarīgs. Savukārt pēdējie divi semestri jāpavada apmaiņas studijas kādā ārzemju augstskolā. Es šo laiku pavadišu Hāgā, Niderlandē," stāsta Rasa. Izrādās, Kufsteinas universitātē pastiprinātu vērību pievērš tieši studentu apmaiņas programmām, tādēļ tur mācās daudzi citu valstu studenti, arī no Latvijas.

Rasai patik, ka mācību grupas ir nelielas un lekcijas jādomā līdzīgi: "Sākām 71 cilvēka grupā, bet lekcijās esam sadalīti mazākās grupās, kas ļauj daudz diskutēt un uzdot jautājumus pasniedzējiem. Mācību process ir vērstīgs uz to, lai studenti domā līdzīgi un uzdot jautājumus, nevis automātiski pieraksta dzirdēto. Arī eksāmenos nevis atreferējam lekcijā

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar apmaiņas studentēm. Rasa (pirmā no kreisās) iepazīnās un iedraudzējās ar Ingu un Nadju, kad viņas, pateicoties studentu apmaiņas programmai, studēja Kufsteinas universitātē 2011.gada ziemas semestri.

Foto - no personīgā arhīva

Kufsteinas cietoksnis. Kufsteina atrodas Austrijā, ļoti skaistā vietā, pašā Tirolē sirdi. To bieži vien dēvē par Tiroles pērlu. Savukārt Kufsteinas cietoksnis ir viens no iecienītākajiem tūristu apskates objektiem.

dzirdēto, bet gan izsakām savas, ar faktiem un argumentiem pamatojotās domas. Bieži vien eksāmenu vietā jāraksta zinātniskie darbi." Rasa atzīst, ka viņai lielākais izaicinājums ir mācības svešvalodā: "Vācu valoda ir mana trešā valoda, tādēļ lekcijās, sevišķi sākumā, bieži vien varēju tikai nojaust, par ko iet runa. Tomēr ar laiku pieradu un tagad brīžiem jau ir grūti izteikt viedokli latviešu valodā, jo daudzus terminus esmu apguvusi vāciski." Otrs lielākais izaicinājums bija iekļauties studentu vidē un vietējā sabiedrībā - gan valodas barjeras dēļ, gan tādēļ, ka neviens īsti nezināja, kur tāda Latvija atrodas, tādēļ Rasai bija daudz jāsakādro un jāstāsta par mūsu zemi. Viņa ir pārliecināta: "Galvenais ir nebaudīties no kļūdām, jo tādas izdara visi, un būt atvēram visam jaunajam!"

Ļoti dārgas grāmatas

Tā kā Latvija ir ES valsts, par studijām augstskolā Rasa maksā 380 eiro semestri. Studiju māksa nemainās arī apmaiņas studiju semestros citās augstskolās, toties Rasa būs atbrīvota no viesuniversitātes studiju māksas, kas daudzviet ir ļoti augsta. Studentu kopmītnes Kufsteinā izmaksā, sākot no 300 līdz 350 eiro mēnesi. "Man ir paveicies, jo īrēju 20 kvadrātmetrus lielu studijas tipa dzīvokli par 225 eiro mēnesi 10 km attālumā no pilsētas. Taču jāpierēķina vēl arī transporta izdevumi, vilcienu bilietes mēnesī izmaksā aptuveni 80 eiro. Vasarā, pavasarī un rudenī cenšos ietaupīt, braucot ar riteni," galvenos izdevumus uzskaita studente, atzīstot, ka toties

apgērbs Austrijā un Vācijā maksā lētāk, nekā Latvijā. Arī ēšanai jātērē samērā neliela naudas summa. Viens no mīnusiem ir dārgā mācību literatūra - līdz pat 40 eiro par vienu grāmatu, tomēr iespējams iekonomēt, izmantojot bibliotēkas grāmatas.

Kopmītnes labākas, bet dārgākas

Rasa neslēpj, ka sadzīves apstākļi kopmītnēs Kufsteinā ir daudz labāki nekā Latvijā, kaut arī par dzīvošanu šeit jāmaksā dārgāk. Katram studentam ir savas istabas, koplietošanā ir tikai vannas istaba un virtuve, arī tās parasti dala tikai divi vai trīs cilvēki. Ir arī studijas tipa istabas, kuras gan maksā dārgāk - aptuveni 350 eiro. Bieži vien studenti divatā, trijatā vai pat četratā īre dzīvokli, jo kopmītnu visiem nepietiek.

Arī izklaides iespējas Kufsteinā ir visdažādākās. Gandrīz katru nedēļu universitātē notiek kāda tematiskā ballīte. Daudzi studenti sporto – nodarbojas ar jogu, basketbolu, futbolu, kalnos kāpšanu utt. Lai gan iespēju izklaidēties ir pietiekami, brīvā laika Rasai ir pārāk maz, un visbiežāk viņa to pavada, vienkārši atpūšoties vai noskatoties kādu labu filmu. "Labprāt braucu ar velosipēdu, pastaigājos kalnos, kopā ar draugiem apceļoju tuvējo apkārti. Tuvākās pilsētas ir Minhene, Insbruka, arī Zalcburga, kas ir viena no manām miljākām pilsētām. Tur atgriežos vēl un vēl, katru reizi atklājot kaut ko jaunu," par to, kā pavada brīvo laiku, pastāstīja Rasa.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Kamēr jauns, dzīvē grib ko sasniegt

Vizītkarte

VĀRDS, UZVĀRDS: Arvis Vilkaste

DZIMŠANAS LAIKS: 1989.gada 8.aprīlis

DZIMŠANAS VIETA: Balvi

IZGLĪTĪBA: Baltinavas vidusskola, Rekavas vidusskola, Balvu Sporta skola, joprojām studē Sporta akadēmijā

DARBS: stumt bobu

VAJASPIEKS: medības, makšķerēšana

Līdzjutējiem, kuri seko līdzi ziemas sporta spēlēm un jo īpaši bobslejam, šī sezona sagādājusi milzum daudz pozitīvu emociju, jo Latvijas bobsleja pilota Oskara Melbārža ekipāža Pasaules kausa pēdējā, devītā, posma četrinieku sacensībās, kas risinājās 2014.gada ziemas olimpisko spēļu trasē Sočos, izcīnīja zelta medaļas. Ar šo panākumu Melbārdis nodrošināja vietu Pasaules kausa kopvērtējuma trijniekā četrinieku ieskaitē, kā arī uzvaru kombinācijas summā. Gavilēt un lepni sist pie krūtīm varam arī mēs, Balvu puves cilvēki, jo viens no Oskara Melbārža pilotētā boba stūmējiem ir mūsu pašu puisis, baltinavietis Arvis Vilkaste – simpātisks, atsaucīgs un mērķtiecīgs jaunietis, kurš skaidri zina, ko dzīvē grib sasniegt un stingri *tur kursu* nospraustā mērķā virzienā.

Bobslejā iemaldījās nejauši

Arvis stāsta, ka ar sportu bijis uz "tu" jau kopš bērnības. Skolas laikā iesaistījās visās iespējamajās sportiskajās aktivitātēs, spēlēja futbolu, volejbolu un Balvu Sporta skolā trenējās vieglatlētikā, uzrādot atzīstamus rezultātus Latvijas mērogā. Pēc Rekavas vidusskolas absolvēšanas Arvis uzsāka mācības Sporta akadēmijā. "Domāju, iestāšos augstskolā, izmācīšos un strādāšu par sporta skolotāju - treneri, jo nevaru sevi iedomāties darbavietā, kur neskaitāmas stundas jāsēž ofīsā pie galda," stāsta Arvis. Taču dzīve jaunieša plānos ieviesa savas korekcijas, kas toreizējo lietu kārtību apgrieza par 180 grādiem. Kādā dienā viņš internetā pamanīja aicinājumu piedalīties bobsleja stūmēju atlases testos un nolēma izmēģināt veiksmi. Arvis atzīst, ka toreiz par šo sporta veidu īpaši neinteresējās un Latvijas sportistu veikumam līdz nesekoja – vien zināja, ka Latvijai ir spēcīgs pilots Jānis Mipins.

Uz atlases testiem Arvis aizgāja ar vēl vienu Balvu Sporta skolas audzēkni, daudzīnieku Kristapu Loču, un abi sekmiņi tika galā gan ar 30 metru skrējienu, trenažiera jeb tautā sauktās *tačkas* stumšanu un tāllēkšanu no vietas. Pēc atlases labākos puišus uzaicināja uz pirmo treniņometni Ventspili - Kristaps no šīs iespējas atteicās, bet Arvis palika.

Kolēgi – lauku puiši

Kopumā Arvis bobslejā ir jau trešo gadu, bet četrinieku ekipāžā ar pilotu Oskaru Melbārdi, stūmējiem Daumantu Dreīškenu un Intaru Dambi viņš startē tikai šajā sezonā. Arvis apliecinā, ka puse no veiksmes ir saskaņa un laba sadarbība komandā, un tāda šai ekipāžai noteikti ir: "Mums komandā ir ļoti labas attiecības. Iespējams, tas tādēj, ka gandrīz visi esam nākuši no laukiem. Daumanta dzimtā pilsēta ir Gulbene, Intara - Alūksne, bet Oskars cēlies no Valmieras."

Šī seansa Arvīm un viņa ekipāžai bijusi jo īpaši spraiga, jo puiši startēja jau no pirmā posma Amerikā. Savukārt sezonā noslēdzās ar sacensībām jaunajā trasē Sočos, kas Melbārža ekipāžai četriniekos atnesa pirmo zeltu. Arvis stāsta, ka pirms šī posma sacensībām puiši pie sevis kļušķā cerēja uz vietu pirmajā sešiniekā, bet par goda pjedestāla pirmo pakāpienu vien varēja sapnot. "Favorīti uz medaļām bija krievi, kaut gan arī vācieši un pārējās ekipāžas ir diezgan sīvi konkurenti. Šoreiz mums vienkārši paveicās - abus braucienus nobraucām labi," skaidro Arvis. Viņš apliecinā, ka iegūt zelta medaļu un kāpt uz augstākā goda pjedestāla ir ļoti patīkami, taču šis bija viens no komandas mazajiem mērķiem. Tagad Melbārža ekipāžai galvenais virziens ir zināms – olimpiskās spēles Sočos, kas notiks jau nākamgad. Taču līdz tām vēl priekšā vesela seansa un neskaitāmas treniņu stundas.

Dzīve pakārtota sportam

Ikvieni sportists zina - lai sasniegtu rezultātus, ir ļoti smagi jāstrādā. Izņēmums nav arī bobslejisti, kuri jaunajai sezonai sāk gatavoties jau jūnijā, vispirms aizvadot treniņometni pie Usmas ezera, pēc tam uzlabojot fizisko formu savā pastāvīgajā apmekšanās vietā Ventspilī un Siguldā. Bobslejistiem seansa sākas oktobrī un turpinās četras mēnešus. Šogad Arvis pasaules kausa

Zelta medaļnieki - (no kreisās) Intars Dambis, Arvis Vilkaste, Daumants Dreīškens un Oskars Melbārdis. Viņi visi ir jauni, spēcīgi un talantīgi cilvēki, kuri nes veiksmi Latvijas sportam. Arvis atzīst, ka lielu artavu viņa sportiskajā izaugsmē devis arī Balvu Sporta skolā pavadītais laiks. "Prieks, ka sporta skolas kolektīvs joprojām seko līdzi manai sportiskajai karjerai, priečājas par sasniegumiem un neaizmirst apsveikt," teic Arvis.

posmos startējis Amerikā, Kanādā, Francijā, Itālijā, Austrijā, Šveicē un Vācijā. Katrs posms ilgst nedēļu. Svētdien beidzas sacensības, puiši sakrāv mantas, saliek bobus un dudas uz nākamo trasi. Jau nākamajā dienā jaunajā trasē viņiem notiek maksas treniņš, jo oficiālie treniņi, kuru laikā ir iespēja labāk iepazīt trasi, notiek tikai trīs dienas. Arvis atceras vienu no Pasaules kausa posmiem savā pirmajā sezonā, kad treniņu laikā ekipāža četros braucienos piedzīvoja trīs kritienus un sacensībām nekvalificējās. Diemžel sportā mēdz notikt arī tā.

Pirms katras brauciena psiholoģiskā spriedze pieaug ne tikai līdzjutējiem pie televizora ekrāniem, bet arī pašiem sportistiem. Komandai sacensībās sava psihologa nav, tādēj, kā stāsta Arvis, katrs sportists startam noskaņojas, kā māk. "Latvijas līdzjutēji droši vien joprojām atceras mūsu bijušā pilota Jāņa Mipiņa acu skatienu dažas sekundes pirms starta, ko televīzijas ekrānos vienmēr parādīja tuvplānā. Katrs koncentrējas, kā prot - kurš kļūs, kurš bļaustās un dauzās. Taču koncentrēties ir jāmāk, jo tas nav individuālais sporta veids, šeit jāpadomā arī par pārējiem komandas biedriem. Bobs jāiestumj un tajā jāsalec visiem – un tas nebūt nav tik vienkārši, kā izskatās no malas," skaidro Arvis. Arī viņa sportiskajā karjerā bijuši misēkļi, par kuriem atceras joprojām. Viens no tādiem bija Vintenbergas trasē, kad, lecot bobā, paslīdēja kāja un Arvis sasitās. "Atceros, ka otrajā braucienā bija grūti saņemties un nobraukt par visiem 100-110%. Taču tas bija jāizdara. Tas pierāda, ka sportā nav būtisks tikai fiziskais spēks. Ne mazāk svarīgs ir psiholoģiskais faktors, ko iespējams attīstīt tikai ar gadiem un pieredzi," ir pārliecināts Arvis.

Jauņietis lielāko daļu savas dzīves tagad pavada projām no mājām, startējot Pasaules kausa posmos un cītigi trenējoties: "Trase - treniņš, trase – treniņš un viesnīca. Tas ir viiss, ko mēs redzam," Arvis iši un lakoniski komentē savu ikdienas dzīvi. Lai arī komandā saskaņa ir laba un ar puišiem draudzīgas attiecības, dienendienā būt kopā četru mēnešus pēc kārtas ir grūti. Arvis neslēpj, ka reizēm vienmuļais ikdienas ritms un treniņi ļoti nogurdina, taču tādi ir šī sporta veida trūkumi. "Ir trases, kur tuvākā apdzīvotā vieta un veikals atrodas 30-40 kilometru attālumā no mums un pat nav kur aiziet. Šajā zinā višpatīkāmāk ir Vintenberga, Vācijā, jo brīvajā laikā varam pastaigāt pār pilsētu un satikt citus cilvēkus," stāsta Arvis. Jautāts par iespēju ar bobsleju labi nopelnīt, Arvis atbild trenera Sanda Prūša vārdiem: "Bagāts nekļūsi, bet slavens gan." Šķiet, trenerim bijusi taisnība, jo pēc Sočos izcīnītajām zelta godalgām par Oskara Melbārža ekipāžu un viņa stūmējiem pasaulei un Latvijai runā arvien vairāk.

Nekur nav tik labi, kā mājās

Brižos, kad pārņem ikdienas rutīnu un smagie treniņi nogurdina arvien vairāk, sportisti spēku rod domās par mājām, kur viņus vienmēr kāds gaida. "Manā ekipāžā visi komandas biedri ir precējušies, Daumantam ir arī divi bērni," stāsta Arvis. Viņu pašu bez vecākiem Intas Vilkastes un Vitālija Začesta, vecmāmiņas Valentinas un pusbāsām Gintas un Gunas mājās vienmēr gaida draudzene lieva, ar kuru jaunietis ir kopā jau vairākus gadus.

Ar savējiem. Arvis lepojas ar savu ģimeni, kā arī ar to, ka nācis no Latgales. "Ja man piezvana kāds no savējiem, neslēpjos aiz stūra un nesāku runāt čūliski. Mājās ar vecākiem komunicējam tikai latgaliski, man tas problēmas nesagādā," stāsta jaunietis.

Dāvana Arvīm. Pagājušajā dzimšanas dienā lieva Arvīm uzdāvīnāja interesantu karikatūru, kurā atainota visa Arvīja tagadējā dzīve - viņa darbs, aizraušanās un viņš pats.

"Pēc dabas esmu lauku cilvēks, tādēj man nepatik lielpilsētu burzma – vienmēr gribas uz mājām pie savējiem, gribas izbaudīt lauku klusumu un mieru," stāsta Arvis. Pēc smagas un nogurinošas sezonas Arvis labprāt relaksējas, veltot laiku saviem mīlākajiem valaspriekiem - medībām un makšķerēšanai. Ar makšķerēšanu viņš aizraujas jau no pašas mazotnes, bet medībām pievērsies no 16 gadu vecuma. Abos valaspriekos visvairāk sajūsmina mierīgā atmosfēru, kurā var atslēgties no visa, un, ja izdodas tikt pie kāda loma vai medijuma, tad ir vēl jo patīkamāk.

Kopš pēdējām sacensībām jau pagājušas divas nedēļas un Arvis atzīst, ka sāk pietrūkt treniņu un fiziskās slodzes. "Mierā nevaru nosēdēt, tāpēc pamazām jāsāk gatavoties jaunajai sezonai. Strādāt varēšu visu mūžu, bet, kamēr esmu jauns, dzīvē gribu kaut ko sasniegt, lai ir ko atcerēties vecumdienās. Pagājušogad vinnējām junioru čempionātā, šogad Pasaules čempionātā Šveicē ierindojāmies 9.vietā. Tagad galvenais mērķis ir Soči. Atliek tikai strādāt," stingru apņemšanos pauž mūsu sporta cerība.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Saruna**Brīvs no partijām un karjeras**

**JĀNIS
PĒTERSONS,**
Strenču novada
domes
priekšsēdētājs

**Jūsu novadu
veido divas pilsē-
tas un divi pa-
gasti, izskatās
interesanti.**

-Pat nezinu, kur vēl Latvijā būtu līdzīga situācija. Pilsetas atrodas tuvu

vienai otrai, tās šķir tikai mežu masīvs, taču abas ir izteikti atšķirīgas. Strenčem raksturīga vienstāva individuālo māju apbūve; Seda savulaik veidojās kā pilsētiņa uz klaja lauka kūdras pārstrādes rūpniekiem - ar daudzdzīvokļu mājām, skolu, kultūras namu un tamlīdzīgi.

Ar ko lepojas novads?

- Novada veidošanu sākām no nulles, izstrādājot savu pārvaldes modeli, tādēļ tas bija sarežģīti un arī interesanti. Manuprāt, reģionālā reforma sašķela cilvēkus un izdarīja daudz slikta. Sabiedrība, dzīves problēmu nomākta, izteiki ierāvās sevī, bet novada uzdevums bija vienot gan teritoriju, gan tās iedzīvotājus. Tas nozīmēja - mainīt cilvēku domāšanu. Šķiet, šajos četros gados daudz kas ir izdevies, lai gan varbūt kādā lauku stūri ļaudis domā arī citādāk. Mums nav lielu attālumu, tādēļ administratīvais modelis veidots nosacīti centralizēti. Oficiāli mums ir viena skola, viens bērnudārzs, viens kultūras nams un bibliotēka, lai gan apdzīvotajās vietās ir arī struktūrvienības. Starp ražotnēm novadā izteiktākā ir lauksaimniecība, un mums ir visā Latvijā atzīti līderi.

Ar ko, Jūsuprāt, izceļas novads?

- Varam lepoties ar Strenčiem kā apdzīvotu vietu, kurai ir senas vēsturiskas saknes. Tā vispirms ir mūsu slimnīca, ko atklāja jau 1907.gadā, un plostnieku apmetnes. Mums ir augsta līmeņa slimnīca, ko rekonstruē un paplašina. Bet īpaši Strenčiem ir plostnieku svētki. Jau 16.gadu mēs vienie Latvijā siesim īstus plostus, un uz šiem svētkiem ierodas īsti plostnieki no visas pasaules. Ne velti Strenčus dēvē par Gaujas plostnieku galvapsilsētu. Uzskatu, ka kopumā novadā ar iespējamajiem resursiem esam daudz ko sakārtojuši un varam dzīvot pietiekami normāli, un tas nav maz.

Kāpēc piekritāt klūt par novada domes priekšsēdētāju?

- Varbūt citā situācijā to nebūtu darijis. Tas bija kas jauns manā dzīvē. Arī pirms tam, strādājot par skolas direktoru, daudz ko dariju no paša sākuma, un man tas patika. Protams, viegli nav, jo, iešķoties šādā krēslā, diemžēl jau automātiski mainās cilvēku attieksme. Jaunajā amatā esmu ieguvis labu pieredzi, taču arī daudz ko zaudējis - nervus, brīvo laiku. Joprojām neesmu iemācījies būt vienaldzigs un līdz ar to pats sev nodaru pāri.

Cik lielā mērā Jūsu krēsls ir atkarīgs no politiskās ietekmes?

- Nekādā, jo esmu brīvs un neatkarīgs. Centišos arī turpmāk nesaistīties ar partijām, izņemot situāciju, ja novads no tās gūtu reālu labumu. Šī būtība situācija un politiskā vide nav tik vilinoša, lai man būtu mērkis un vēlme *taisīt* karjeru Rīgas virzienā. Gribu dzīvot un strādāt šeit. Jo vairāk tādēļ, ka patlaban ir milzīga plaista starp valdību un pašvaldībām, šīs institūcijas reāli ir sašķeltas - runā vienu, dara citu un bez finansiāla seguma pašvaldībām uzliek milzīgu slogu pienākumu. Pašvaldību ieteicme valdībā ir minimāla, turklāt neviens politisks spēks pašvaldības īsti nepārstāv.

Novada dome atrodas savdabīgā namā. Kas tā par māju?

- Šī ir ēka, kur savulaik strādāja mežrūpnieki. Pēc privatizācijas mainījās šīs jomas darbība, un tagad te dzīvo un strādā novada dome. Mēs neatrodamies centrā arī tādēļ, ka visi darbinieki nevar satilpt vienā ēkā. Speciālisti, kuri iedzīvotājiem vajadzīgi ikdienu, atrodas centra mājā. Ľoti skaisti ir vasara - apkārt parks, zaļo koki.

Neizbēgams jautājums - cik lielu atalgojumu saņem?

- Uz rokām mēnesi saņemu 600 latu. Atalgojums nav maiņījies kopš 2009.gada, kad izveidojās novads. Nav bijis arī piemaksu. Pirmajā brīdi tā, protams, šķiet pietiekami liela alga, bet, ja salīdzina ar darbu apjomu un atbildību, tad ...

Ciemojamies

Strenču novads meklējams Latvijas ziemeļaustrumos, tas izveidojies 2009.gada 1.jūlijā un aptver divu pilsētu - Strenču un Sedas - un divu pagastu - Plānu un Jērcēnu - teritorijas. Iedzīvotāju kopskaits nav liels - nedaudz vairāk par 4 tūkstošiem, un cilvēku skaits, kā daudzviet Latvijā, ar katru gadu samazinās. Ar ko vairumam no mums saistīs Strenči? Nav ko slēpt - ar to īpašo slimnicu, kur pašiem negribētos noklūt. Patiesībā psihoneiroloģiskā slimnīca, kā saka medīki, dara nopietnas un vajadzīgas lietas un strādā atjaunotās un modernās telpās. Te ir jauna piebūve, atjaunoti korpusi, darbojas pacientu klubīš, ir pacientu rehabilitācijas centrs. Strenči lepojas ne tikai ar abu pilsētu svētkiem augustā, bet arī ar īpašajiem Plostnieku svētkiem maija trešajā sestdienā. Trīs dienas pirms tam sienā balķu plostu un tad to svinīgi sagaida pie vecā ozola. Tie ir svētki gan vietējiem iedzīvotājiem, gan ciemiņiem visas dienas garumā.

Nopietnas lietas moderni un civilizēti

Strenču psihoneiroloģiskās slimnīcas pakalpojumus izmanto cilvēki ar garīgās veselības traucējumiem no 8 bijušajiem Vidzemes rajoniem, tostarp arī no Balviem. Pacientus te ārstē ne tikai medikamentozi, bet piedāvā arī daudzveidīgas rehabilitācijas programmas. Slimnīcā iespējams vienlaikus ārstēties 340 pacientiem. Ir vēl atsevišķa sociālās aprūpes nodaļa garīgi slimajiem, kā arī jauna nodaļa pēc renovācijas ar ārstēšanu un aprūpi ne tikai iepriekšminētās kategorijas cilvēkiem, bet arī cilvēkiem ar plaušu slimībām, tostarp tuberkulozi. Ir vēl viena pavisam jauna ēka, kur ārstējas dažādu patoloģiju pacienti. Tajā ir pat vienvietīgas palātas ar ērtibām, neiztrūkst sporta halles, rehabilitācijas un ergoterapijas pakalpojumu. Kā uzsver paši medīki, - šīs slimnīcas galvenais uzdevums ir darīt nopietnas lietas moderni un civilizēti, tiecoties klūt par vienu no labākajiem psihoneiroloģiskajiem centriem valstī.

Strenčos ārstējas arī narkoloģiskie pacienti. Viņi te nokļūst ar ārsta nosūtījumu vai arī brauc ārstēties paši uz pāris dienām. Detoksikācijai (dzeršanas plosta pārtraukšana) pietiek ar dienu vai pāris dienām, un tas, protams, ir maksas pakalpojums. Zināms jaunums Strenčos ir cilvēku aprūpe ar vecuma demences problēmām. Tā ir iespēja ievietot slimnīcā savus tuviniekus uz laiku līdz diviem mēnešiem, lai viņi nepaliktu bez uzraudzības. Arī šīs ir maksas pakalpojums - 9 lati par dienu.

Galvenā māsa uzsver, ka neviens šodien nav pasargāts no psihiska rakstura saslimšanām. Par to nav jākaunas un nav jābaudās, bet jāapzinās, ka saslimšanas gadījumā vajag meklēt

Reabilitācijas iespējas. Šajā centrā ir ērtas, mājīgas telpas, kur notiek dažādas nodarbības. Te pacienti muzicē, zīmē, krāso, auž, darina suvenīrus, mācās dažādas rokdarbu tehnikas, ir atsevišķa virtuve, kur gatavot ēst. Pacienti glezno, raksta dzeju, izdod savu avīzi, piedalās deju vakaros, skatās koncertus un dara daudz ko citu.

ārstu speciālistu palīdzību. Ārstēšanās ilgums Strenčos mēdz būt dažāds. Kādam pietiek ar pāris dienām, citiem pāriet mēneši. Ja garīga rakstura slimībai pievienojas vēl tuberkuloze, tad jāārstējas vismaz 6 mēneši. "Slimnīcā pacienti saņem to, kas viņiem nepieciešams, taču cilvēku garīgā veselība ir atkarīga arī no visas sabiedrības psihiskās stabilitātes," uzsver slimnīcas galvenā māsa Jekaterina Jeremejeva. Slimnīcā ārstējas arī agresīvi pacienti, ne velti šeit skaitās kaitīgi darba apstākļi, par ko saņem piemaksas, taču medīki ir apmācīti un prot ar tādiem apieties. Agresivitāte nav iemesls, lai pacientus neārstētu.

Tūrisma objekts

Muižkungs joprojām pieskata

Jērcēnmuižas kompleksu veido "freileņu" māja, muižas klēts, šautuve un muižas stallis. "Freileņu" mājā aplūkojams iekštelpu interjers - podiņu kamīns, četras podiņu krāsnis, koka griesti, durvis un kāpnes.

Muižu laika gaitā pārvaldījuši dažādi baroni un muižkungi, pēdējā te valdījusi Krideneru dzimta. Tagad šo īpašumu apsaimnieko pašvaldība. "Freileņu" mājā atrodas tautas nams, bibliotēka un arī Jērcēnu pagasta pārvalde. Šejienieši lepojas ar kultūrvēsturiskajām vērtībām. Podiņu skaistās krāsnis, kas laika gaitā tā arī nav restaurētas, un kamīns joprojām darbojas - tos var

kurināt. Kad te strādāja baznīcu jumtu meistars Valdis Atāls, viņš saveda kārtībā arī kamīnu, kas nebija kurējies kopš 1939.gada. 1917.gadā, kad muižkungs aizbrauca uz Vāciju, muižu nenodezināja, taču postā ēka aizgāja kolhozu laikos, jo tai neuzlikā jumtu. Tagad kādreizējo baronu atceras kā izglītotu un gudru cilvēku. Viņš darbojies Antoloģijas biedrībā un devis zinātniska rakstura ieguldījumu ornitoloģijas jomā, sarakstījis publicistikus darbus par mežkopības nozari.

Jērcēnmuižas kamīnzāle ir kā mājas dvēsele. Te notiek dažādi pasākumi, savulaik rīkotas kāzas. Zāles izīrē arī svinībām.

Strenču novadā

Mazais bizness

Kafijas smarža mājas virtuvītē

“Laurišu” māju saimniece Jērcēnu pagastā, pensionāre labākajos gados, ražo ozolzīlu un cigoriņu kafiju. Bizness viņai padodas labi, un saimniece ar prieku gatavo preci un brauc uz tuvākiem un tālākiem tirdziņiem. Iespējams, nākamreiz kafijas ražotāja ieradīsies arī Balvos. Ar šo pusi viņu saista īpašas atmiņas, jo NINA LAURENOVIČA ir mūsu novadniece – kādreiz dzīvoja Tilžas pagastā.

Pievērsties dabīgās kafijas ražošanai Ninas kundze izdomāja, lai pašai būtu ko darīt un lai interesantāka dzīve. Par ražotni kļuvusi viņas mazā mājas virtuvīte ar malkas plīti. Te viņa lielā pannā žāvē ziles, cigoriņus, cukurbietes, burkānus - visu, kas vajadzīgs kafijas receptēm. Piemājas saimniecībā izaudzē arī miežus. Visas kafijas sastāvdaļas ir dabīgas, tepat apkaimē augušas, tādēļ saimniece pārliecinoši stāsta par to izcelsmi un pozitīvo ietekmi uz veselību. Viņa sastādījusi divu veidu receptes. Vienā ir malums, ko veido ozolzīles, cigoriņi, mieži un burkāni, otrā - mieži, cukurbietes un cigoriņi. Saimniece piedāvā nogaršot saldenus kraukšķus un jautā, kas tas ir? Garšo labi un neparasti. Tie - cukurbiešu sakņu kaltējumi. Līdz ar kafijas ražošanu viņa atklājusi arī vērtīgus blakusproduktus, par ko daudzi, tos redzot pirmo reizi, stipri brīnās.

Pats kafijas ražošanas process ir ilgs un darbietilpīgs. Izejvielas jāsavāc vai arī pašai jāizaudzē, tad jāmazgā un jāsagatavo zāvēšanai. Tās jāuzglabā siltā vietā un regulāri jāuzrauga, lai nepelē. Pērnruuden ziles bija bezgala slapjas, nācās pamatīgi žāvēt. Pēc tam izloba kodolus un maij. Apgrauzdē arī malumu. Un tā

Kafijas ražotāja. Nīna Laurenoviča atzīst, ka pircējiem, ieraugot viņas kafiju, visbiežāk atmiņā nāk bērniņas dienu smarža, kad vecāki gatavojuši pašaudzētu cigoriņu kafiju. Viņa darbojas ar katru sastāvdaļu.

Zīlu un cigoriņu kafija patiesām ir garšīga. Arī tās pagatavosana vienkārša un ātra - karoti maluma apļej ar karstu ūdeni un pēc trim minūtēm var dzert, pievienojot cukuru un pienu. Savu biznesu pensionāre noteikti turpinās, jo kafijas ražošana viņai ļāvusi satikt interesantus cilvēkus tirdziņos, iemācījusi strādāt ar datoru un atrast noderīgu informāciju. Pavisam drīz būs gatavs arī buklets trijās valodās, un stāsts par garsīgo ozolzīlu un cigoriņu kafiju aizies arvien plašākā pasaule.

Saietu nams

Veca dziesma jaunās skaņās

Plānos, ceļa malā, garāmbraucēji ievēro neparasta izskata ēku. Tas ir Jaunklidža saietu nams. Gaišas, siltas un mājīgas telpas, domātas tuvākas un tālākas apkaimēs ļaudim. Nams, kas kalpo dažādiem saietiem.

Ikdienā tur ir bibliotēka, taču nama funkcionalitāte - ļoti daudzveidīga. Reizi nedēļā pacientus konsultē ģimenes ārste, reizi mēnesī var sastapt sociālo darbinieci un saņemt arī frizeres pakalpojumus. Uz tikšanos ar iedzīvotājiem atbrauc pašvaldības un pagasta pārvaldes darbinieki. Un, protams, neizpaliek dažnedažādi kultūras pasākumi. Namā spēlē teātri, koncertē, iekārto izstādes. Vecākiem labprāt līdzi nāk bērni un dažkārt spēlēs aizraujas tik loti, ka nevēlas vakarpusē pat doties prom.

Ārēji nams izskatās neparasti. Arhitekts šo projektu *aizņēmies* no senas latviešu rījas, kuras oriģinālu var apskatīt Brīvdabas muzejā, taču būve, protams, ir mūsdienīga un tās celtniecībā izmantoti moderni materiāli ar daudziem jumta logiem. Projekts tapa vēl pirms novada izveidošanās, to akceptēja arī jaunā vadība, un, kā teic bibliotēkas vadītāja Liga Rābante, pareizā laikā un vietā satiekoties pareizajiem cilvēkiem, tapis šis

Neparasta arhitektūra. Var ticēt vai neticēt, bet nams esot uzbūvēts uz zelta āderu krustpunktēm un, kā stāsta vadītāja, patiesām ļoti piesaista cilvēkus.

netradicionālais modelis, kas iepriecina pašus un ko apbrīno citi. Ēka ir silta un mājīga, tās apkurē izmanto zemes siltumu.

Tūrisma objekts

Pie Jērcēnmuižas lielā kamīna. Ilvija Kīmse atklāj, ka muižas telpas pieskata un regulāri par sevi te atgādina muižas pilskungs. Regulāri dzirdami viņa soļi, vienreiz pati no sevis iedegusies uz kamīna malas uzliktā svecīte, bet Leģendu nakts pasākumā, gatavojoties prezentācijai, piepeši pazudusi skaņa. Kad sācies pasākums, skaņa atkal bijusi.

Medību pilī. Šo māju apsaimnieko vietējais mednieku klubs “Jērcēni”. Te ir izremontētas skaistas telpas izstādēm un šautuve. Tūrisma sezona notiek informatīva rakstura ekskursijas, kad skolu jaunatni iepazīstina ar Sedas purvu dzīvi.

Novadniece

Pakalpojumi lauku cilvēkiem

Ģimenes atbalsta centru “Liepugatves” Jērcēnu pagastā atvēra pirms pieciem gadiem. To veidoja ar mērķi sniegt sadzīviska rakstura pakalpojumus lauku iedzīvotājiem.

Jērcēnu pagasts novadā ir attāla lauku puse. Līdz Strenčiem jābrauc kilometri desmit, līdz Jērcēnu centram – kilometri astoņi, līdz Valmierai – kilometri divdesmit. Lai dzīve šajā apkaimē nebūtu pārāk vienmuļa un iedzīvotājiem būtu jautrāk, te iestenots projekts, iekārtojot telpas ģimenes atbalsta centram “Liepugatves”. Tas meklējamas vienā no vairākām dzīvokļu nama telpām. Bibliotēka te jau bija, vēlāk daļu grāmatu pārvietoja uz citurieni, bet telpu papildināja ar datoriem. Tagad jebkuram apkaimē cilvēkam - jaunam vai vecam - ir iespēja nākt un pasēdēt pie datora. Centra pakalpojumos ietilpst arī iespēja izmazgāt veļu un nomazgāties dušā. Šāds centriņš ir arī sava veida satikšanās vieta, kad gados vecāki ļaudis pie tējas krūzes vienkārši patērē par dzīvi un izkrata sirdi.

Pakalpojumus pārsvarā izmanto gados vecāki ļaudis, taču viņu laukos diemžēl paliek arvien mazāk. To pa šiem gadiem izjūt arī centra vadītāja - Līvijas kundze. Viņa neslēpj, ka šoziem, sevišķi aukstajā laikā, apmeklētāju ir pavisam maz.

Ģimenes atbalsta centrā. Vadītāja Līvija Pinzule ar prieku nāk uz centru vairākas dienas nedēļā un gaida apmeklētājus. Bet vasarā ģimeņu saietiem un sportiskām aktivitātēm viņa atvēl savas mājas pagalmu.

Vada savas vecumdienas

Sedas veco ļaužu un invalidu pansionāts uzņem ne tikai sava novada cilvēkus. Te dzīvo arī ļaudis no Valkas, Smiltenes, bijuši no Rīgas. Pārcelties uz dzīvi Sedā grāsījies pat kāds Latvijas pilsonis no Vācijas, taču pēc tam pārdomājis. Par uzturēšanos pansionātā mēnesi jāmaksā 274 lati.

Pansionāts ir gandriz pilns – aizņemtas 43 vietas no 45 iespējamām. Vadītāja Natālija Verhovska uzskata, ka šejienieši ar dzīvi ir apmierināti. Cilvēki vada savas vecumdienas, un laiks viņiem aizrit, kā nu kuram. Vasara ir aktīvs ogošanas un sēnošanas laiks, dažām kundzītēm esot iekārtoti pat savi mazdārzini. Tājos viņas rok dobes, sēj, stāda un ravē. Pēc tam rudeni salīdzina ražu un nogādā to kopējās virtuves vajadzībām. Ķirbji esot vieni no pateicīgākajiem ieguvumiem, kas ļauj gatavot daudzveidīgus salātus un bagātināt pansionāta kopējo ēdienu karti. Ir istabīnās, kur dzīvo naskas zeķu adītājas. Kā novērojusi vadītāja, iemītniekiem tomēr patik arī vienatne, kad viņi nododas pārdomām par dzīvi. Vairums iemītnieku dzīvo istabīnās pa vienam, taču dzīvo arī divatā un ir pāris istabas, kur jādzīvo trijatā vai četratā. Gulošu cilvēku pansionātā nav daudz – trīs vai četri. Vadītāja nesūdzas par tādu lietu kā pārmērīgu alkohola lietošanu. Protams, ikmēneša naudas izmaksas dienās iemītniekiem pievērš lielāku uzmanību, taču pārkāpumi nemēdz būt, jo šī tēma ir izrunāta. Vadītājas uzskats, - pansionāts nav cietums, taču iekšējās kārtības noteikumi jāievēro visiem.

Sedas pansionātā. Vadītāja Natālija Verhovska ar iemītnieci Mirdzu Lejasvārdavu. Iemītniece atklāj, ka bērni viņai ir tālu prom, pati kļuvusi nespēcīga, tādēļ pārcēlusies uz dzīvi pansionātā un jūtas labi.

Jaundzimušie

Vārdū domās mājās. 4.martā pulksten 23.11 piedzima meitenīte. Svars – 2,900kg, garums 52cm. Meitenītes mammai Agritai Cibulei no Baltinavas novada šis ir pirmais bērniņš. Agrita stāsta, ka gaidāmā mazuļa dzimums līdz pat dzemdību dienai palika noslēpums, jo ultrasonogrāfijas pārbaudēs bērniņš citīgi slēpās. Taču sirds dzīļumos topošā māmiņa cerēja, ka tā būs meitenīte, un viņai izrādījās taisnība. "Intuīcija mani nepievila, un labi vien, ka tā, jo arī jaundzimušā drēbītēs uz slimnicu nēmu meiteņu krāsās," saka jaunā māmiņa. Pagaidām jaunā māmiņa jaundzimušo sauc mīlvārdiņā – par saulīti, jo vārda meitenītei vēl nav. Agrita stāsta, ka, iespējams, jaundzimušo sauks par Alisi, taču gala lēmumu pieņems visi kopā mājās. "Mamma un tētis man palīdzēs. Zinu, ka viņi savus vārda variantus jau izdomājuši, tāpēc tagad galvenais uzdevums būs izvēlēties to īsto," teic jaunā māmiņa. Agrita stāsta, ka medīku noliktais meitiņas dzimšanas laiks bija 5.marts, bet viņa piedzima 4.marta vakarā: "Līdz 5.martam pietrūka tikai 50 minūšu, un meitiņa piedzimtu precīzi laikā."

No trīs vārda variantiem izvēlas Mariju. 28.februārī pulksten 9.40 piedzima meitenīte. Svars – 3,600kg, garums 55cm. Meitenītes vecākiem Sanitai un Aigaram Klušiem no Varakļāniem šis ir pirmais bērniņš. Sanita stāsta, ka tikai grūtniecības beigās - 8. mēnesī - gaidāmais mazulis atklāja savu dzimumu: "Daktere prognozēja, ka būs meitiņa, taču ar simtprocentīgu pārliecību to neapgalvoja. Pašiem sajūtas grūtniecības laikā vairākkārt mainījās. Sākumā šķita, ka būs puika, pēc tam - meitenīte. Savukārt apkārtējie cilvēki pēc dažādām pazīmēm prognozēja puiku." Jaunie vecāki stāsta, ka bez domāšanas bija skaidrs – viņu bērniņš nāks pasaulē tikai un vienīgi Balvos. "Mājas paliek mājas. Ne velti tautā zināms teiciens, ka mājās pat sienas palīdz. Esmu cēlusies no Šķilbēniem, tāpēc arī tāda izvēle," skaidro Sanita. Jaunie vecāki stāsta, ka sākumā meitiņai bija padomā vairāki latviski un stipri vārdi – Jadviga, Čertrude un Marija, taču gala lēmumu viņi pieņēma pēc mazulītes piedzīšanas. "Izlēmām par labu Marijai, jo šis vārds meitiņai šķita vispiemērotākais," saka Sanita un Aigars. Viņi stāsta, ka Marijas dzimšanu tikpat ļoti gaidījuši arī abu vecāki, kuri bija pirmie, kas saņēma vēsti par mazmeitiņas nākšanu pasaulē. "Tagad kuplāks kļuvis arī viņu mazbērnu pulciņš, jo Aigara mammai šis ir otrs mazbērniņš, savukārt manai mammai - septītais," saka Sanita.

Vēl dzimuši:

3.martā pulksten 21.52 piedzima puika. Svars – 3,050kg, garums 55cm. Puisēna mamma Ivetu Kapteine dzīvo Rugājos.

7.martā pulksten 9.39 piedzima meitenīte. Svars – 3,530kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Ilze Skromule dzīvo Rēzeknē.

Labākā dzimšanas dienas dāvana. 6.martā pulksten 13.10 piedzima puika. Svars – 3,500kg, garums 52cm. Puisēna mamma Kristīne Tiltiņa dzīvo Gulbenes novada Lejasciema pagastā. Kristīne stāsta, ka jaundzimušo mājās gaida gan brālītis, gan māsiņa. Viņiem bijis vienalga - piedzīms vēl viens brālītis vai māsiņa, ka tikai mazulis vesels, bet tētis Rihards gan cerējis sagaidīt meitiņu. "Diemžēl šoreiz Riharda vēlēšanās nepiepildījās. Neko darīt," teic jaunā māmiņa. Kristīne stāsta, ka jaundzimušajam vārdu domās, kad viņi abi atbrauks no slimnīcas mājās: "Padomā ir vairāki vārda varianti – gan latviski, gan starptautiski, taču gala lēmumu pieņemsim mājās ģimenes sapulcē. Domāju, šoreiz galavārds būs manam trīsgadigajam dēlam, kurš var lepoties ar neparastu vārdu – Eliass." Kristīne stāsta, ka jaundzimušais puika viņai sarūpēja lielu pārsteigumu, jo piedzima pašas dzimšanas dienā. "Labāku dāvanu sev nemaz nevarēju vēlēties. Tagad būs divas dzimšanas dienas vienā dienā. Turklat divas dienas pēc mūsu jubilejām atkal svētki – 8.marts, Starptautiskā sieviešu diena," teic jaunā māmiņa.

Februārī

Reģistrēti jaundzimušie

VILAKAS NOVADĀ

Vilakas pilsētā
Agrita Kokoreviča (dzimus 27.janvārī)
Armīns Kokorevičs (dzimus 27.janvārī)

BALVU NOVADĀ

Andis Baraņniks (dzimus 7.februārī)
Līga Bukovska (dzimus 22.janvārī)
Eimīja Alise Smoļenska (dzimus 6.februārī)
Ričards Vasiljevs (dzimus 22.februārī)
Henriks Zelčs (dzimus 3.februārī)
Sandis Zeltiņš (dzimus 31.janvārī)

Reģistrētas laulības

Balvu novada Dzimtsarakstu nodalā

Svetlana Petkūne un Renārs Purīņš

BALTINAVAS NOVADĀ

Nina Dmitrijeva (1943.g.)
Ruta Zelča (1966.g.)
Valentīna Dortāne (1923.g.)

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā
Anna Matjušonoka (1928.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ

Susāju pagastā
Jānis Pranckuns (1920.g.)

Šķilbēnu pagastā

Vasilijs Miņins (1938.g.)

Vecumu pagastā

Emīlija Barovska (1920.g.)

Žīguru pagastā

Ruta Kuzmane (1932.g.)
Nellija Šimķeviča (1958.g.)
Veneranda Borisanova (1932.g.)
Olga Petrova (1928.g.)

Reģistrēti mīnušie

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā
Valentina Garā (1942.g.)

Bērzpils pagastā

Jāzeps Galejs (1934.g.)
Antons Raciborskis (1943.g.)
Vitālijs Salenieks (1939.g.)

Bērzkalnes pagastā

Elīta Kaļiņina (1969.g.)
Ivans Konstantinovs (1946.g.)
Vladimirs Sergejevs (1947.g.)

Briežuciema pagastā

Jāzeps Mednis (1933.g.)
Edgars Supe (1973.g.)
Jāzeps Supe (1935.g.)

Kubulu pagastā

Lucijans Aglinieks (1936.g.)
Pāvels Začevs (1934.g.)
Valentīna Zujāne (1934.g.)

Tilžas pagastā

Vitolds Celmiņš (1945.g.)

Vīksnas pagastā

Ludmila Ivanova (1918.g.)
Pēteris Romka (1938.g.)

Balvu pilsētā

Gaļina Dubrova (1927.g.)
Jekaterina Gaiča (1927.g.)
Ināra Kalve (1954.g.)
Anna Kudrjavceva (1928.g.)
Grigorijs Kudrjavcevs (1928.g.)
Andrejs Ošenieks (1929.g.)
Faina Petrova (1938.g.)
Milda Sirmace (1933.g.)
Mihaails Spicins (1949.g.)
Dzidra Kārkliņa (1922.g.)
Aleksandrs Šmats (1927.g.)

Sasniegums

Larisa Krištopanova – lasītprieka vēstnese Latgalē

Grāmatu svētkos Rigā nominēja piecus no 1300 vecākiem, kuri kļuva par lasītpriekā vēstniešiem savos reģionos. Latgalē lasītpriekā vēstnese ir Balvu pamatskolas skolotāja Larisa Krištopanova.

2.martā "Latvijas Grāmatu izstādes 2013" laikā Ķipsalas izstāžu zālē Rīgā notika "Bērnu un jauniešu žūrijas" Lielo lasīšanas svētku noslēgums. Viens no jaunumiem aizvadītajā gadā bija "Vecāku žūrija", kas paredzēja ipāšu grāmatu kolekciju arī pieaugušajiem. Bērni un vecāki grāmatas ne tikai izlasīja, bet, aizpildot anketas, pauða savu viedokli un vērtējumu par izlasīto. "Par žūrijas eksperti kļuva skolotāji, kuri apgalvoja, ka viņi nekad nebūtu norādītās grāmatas iepazinuši, ja tās nebūtu piedāvātas izvērtēšanai lasītāju žūrijā. Tā ir laba motivācija līdzdarboties kopā ar mazajiem lasītājiem. Vecāku žūrijā iesaistījās 1300 vecāki no visas Latvijas. Pasākumā nominēja piecus vecākus – lasītpriekā vēstniekus no Kurzemes, Zemgales, Vidzemes, Latgales un Rīgas, kuri saņēma ipāšas mugursomas, pilnas ar grāmatām, un kļuva par lasīšanas kā priekpilnas, kopīgas sabiedrības tradīcijas popularizētājiem," stāsta programmas "Bērnu un jauniešu žūrija" vadītāja, Latvijas Bibliotekāru biedrības priekšsēdētāja Silvija Tretjakova. Par Latgales lasītpriekā vēstnieci nominēja Balvu pamatskolas skolotāju Larisu Krištopanovu. Viņa stāsta, ka par to paldies jāsaka skolas bibliotekārei Ruditei Bukšai, kuras entuziasms aizrauj visus. Balvu pamatskolā lasa gan skolēni un skolotāji, gan viņu vecāki un vecvecāki. "Katrām "Vecāku žūrijā" bija jāizlasa un jāizvērtē piecas grāmatas. Es par labāko atzinu "Skolas sāpes", ko sarakstījis Daniels Penaks. To izlasīja mūsu skolas direktore Māra Pimanova un mudināja to darīt arī citus kolēgus. To vajadzētu izlasīt arī vecākiem," saka L.Krištopanova. Viņa stāsta, ka uzrunājusi arī Alises Kuiperes grāmatiņa "Dzīve uz ledusskapja durvīm" - aizkustinošs mātes un meitas attiecību portrets viena gada garumā. Kad Larisas Krištopanovas aizpildito

anketu par izlasītājām grāmatām atzina par labāko Latgalē, viņai bija liels pārsteigums, jo lasītāju un vērtētāju bija daudz. "Bērniem svarīgi zināt, ka lasa arī vecāki. Kā var iemācīt bērnam lasīt, ja viņam nav vecāku labā parauga?" domā L.Krištopanova. Viņa uzskata, ka Balvu pamatskolā daudz dara skolēnu lasīprasmi veicināšanai, piemēram, Vecmāriņu klubīš, kur vienā no tikšanās reizēm - pasaku maratonā - vecmāriņas stāstīja par savām bērnības grāmatām. "Bibliotēka mūsu skolā ir Joti apmeklēta, tur nāk pat bijušie skolēni, studenti, arī maģistrantūras studenti, jo mums ir Joti liela grāmatu izvēle, un tas ir bibliotekāres Rudītes noplēns," piebilst L.Krištopanova. Rudīte Bukša iesaka izlasīt Nacionālās bibliotēkas dāvinātās grāmatas un piebilst, ka no "Bērnu žūrijas" saņemtas grāmatas apmēram 300 latu vērtībā, kas ir labs papildinājums jau esošajam klāstam. Balvu pamatskolā "Bērnu žūrija" darbojas jau kopš pirmā tās pastāvēšanas brīža, un vienā gadā tā ir bijusi labākā valstī, saņemot apbalvojumu par ieguldīto darbu. Arī fakts, ka skolotāja Larisa Krištopanova atzīta par lasītpriekā vēstnesi Latgalē, skolai ir patīkams notikums.

Seminārs

Meklē atbildes kopā ar vecākiem

Tilžas vidusskolā notika seminārs "Kā palīdzēt bērnam būt veiksmīgam". Atbildes uz šiem jautājumiem meklēja Tilžas pedagoģi kopā ar vecākiem un Balvu novada lekļaujošas izglītības atbalsta centra speciālisti.

Inta Slišāne stāsta, ka mūsdienu izglītības prasības jau sākumskolā ir nopietnas un sarežģītas. Par to liecina fakts, ka pavism drīz skolēni no 1.klases apgūs svešvalodas. Kā palīdzēt bērnam, lai pirmajos skolas gados viņš justos veiksmīgs un liktu stiprus pamatus savai nākotnes karjerai? Atbildes uz šiem un cītiem jautājumiem Tilžā meklēja seminārā "Kā palīdzēt bērnam būt veiksmīgam". Par to vairāk stāsta INTA SLIŠĀNE.

-Lai bērni iegūtu konkurēspējīgu izglītību, vecāku atbalsts ir neaizstājams. Savukārt, lai vecāki spētu atbalstīt savus bērnus mūsdienu mācību procesā, viņiem lieti noder psihologa, logopēda vai speciālā pedagoģa padomi un ieteikumi. Diemžēl nelielas izglītības iestādes laukos finansiāli nevar atļauties savu psihologu, logopēdu, speciālo pedagoģu, tomēr Balvu novadā esam zināmā mērā privilīgēti, jo Balvos darbojas Iekļaujošas izglītības atbalsta centrs, kurā iespējams bez maksas apmeklēt nepieciešamās konsultācijas, veikt izpēti, saņemt rekomendācijas. Katrā sešgadīgā bērna un 1.-3.klases skolēna vecāki saņēma uzaicinājumu 4.martā piedalīties seminārā Tilžas vidusskolā un aktīvi iesaistīties diskusijās ar jautājumiem, pārdomām un pieredzi. Pieredzē dalījās Elita Čirka. Viņa pastāstīja, kā bērnam izvēlēties rotaļlīetas, lai tās vienlaikus būtu arī izglītojošas, kā viņu uzsklausīt, kā sadzīviskas ikdienas situācijas izmantot lasīprasmes apgūšanai un cik svarīga bērnu attīstībai ir māmiņas lasītā ikvakara pasacīņa. Situācijas raksturojumu sniedza lasītpriekā vēstnese Larisa Krištopanova.

Tilžā aktuāla vecāku līdzdalība bērnu sagatavošanai skolai. Topošās pirmklasnieces māmiņa Elita Čirka stāsta par savu pieredzi.

tautasdzesmas no galvas – tas trenē atmiņu: "Vecākiem ir būtiski komunicēt ar pedagogu, runāt par saviem vērojumiem un nevis izteikt pretenzijas, bet jautāt, ko un kā mēs kopā varētu darīt? Ja vecāki pamana problēmas, tās ir jāsāk risināt tūlīt, neatliekot uz vēlāku laiku." Psiholoģe Liga Amosova vērsa uzmanību, ka daļa bērnu ikdienā jūt spriedzi, kas traucē mācīties atbilstoši spējām, mudināja skolotājus virzīt bērnus uz panākumiem pa solitīm, balstoties uz iepriekšējiem pozitīvajiem sasniegumiem, kā arī atgādināja vecākiem, ka negatīva un noraidoša attieksme mājās pret izglītības iestādi un skolotājiem tiešā veidā atsaucas uz bērnu attieksmi pret mācīšanos. Seminārā dalībnieki uzzināja, ka mūsdienās psihologu rīcībā ir dažādas spēju testēšanas un diagnostikas metodikas. Arī Balvos pavism drīz būs pieejama iespēja veikt bērnu attīstības testēšanu pat Joti agrīnā vecumā – līdz trīs gadiem.

Speciālā pedagoģe Aija Pluša apliecināja, cik svarīgi pēc iespējas agri diagnosticēt mācīšanās grūtības, aicināja "nemocit bērnus" un saņemt speciālista atzinumu savlaikus. "Patīkami, ja pie speciālā pedagoģa vecāki griežas ne vien tad, kad bērnam jau ir nopietnas mācīšanās problēmas, bet arī, lai pārliecinātos, ka bērns attīstās atbilstoši savam vecumam. Uzskatu, ka jau šobrīd pašvaldībai jādomā par iespēju nodrošināt kvalificētu atbalsta personālu ikvienā izglītības iestādē, arī pirmsskolas izglītības iestādēs uz vietas, kā arī vismaz vienu skolotāja palīga štata vienību katrā skolā," uzskata I.Slišāne.

Baltinavas novada domē

21. februāra sēdes lēmumi

Apstiprina noteikumus

Apstiprināja domes noteikumus "Par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas kārtību Baltinavas novadā". Tie paredz, piemēram, ka maksa par pakalpojumiem pēc ūdens skaitītāja rādījumiem tiek aprēķināta tikai tādā gadījumā, ja pakalpojuma ņēmējs ir uzstādījis verificētu ūdens skaitītāju. Juridiskām personām pakalpojumi tiek sniegti tikai tādā gadījumā, ja tās līdz 31.martam savā pakalpojumu faktiskās saņemšanas vietā ir uzstādījuši pakalpojuma sniedzēja pilnvarota persona. Ja tāda skaitītāja nav, pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs pārtraukt pakalpojumu sniegšanu, par to saņēmēju brīdinot vienu mēnesi iepriekš.

Lemj par tarifu

Apstiprināja domes sniegtoto noteikudeņu novādišanas tarifu gadījumiem, kad personas dzīvesvietā nav uzstādīts verificēts ūdens skaitītājs - 3,5 m³ mēnesī vienam cilvēkam. Apstiprināto noteikudeņu novādišanas tarifu piemēros, sākot ar 1.martu.

Apstiprina teritorijas plānojumu

Apstiprināja novada teritorijas plānojumu 2013.-2025.gadam un izdeva 21.februāra saistošos noteikumus "Baltinavas novada teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa". Ar tiem var iepazīties pašvaldības mājaslapā www.baltinava.lv. Noteikumi stāsies spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Piešķir nosaukumus un nosaka lietošanas mērķi

Atļāva Anastasijai Rasai sadalīt viņai piederošo nekustamo īpašumu sadalīt sešas atsevišķas zemes vienībās. Noteica atdalītajām zemes vienībām "Liepu mājas", "Ceļmalas A", "Pļavu zeme", "Bartošķi" zemes lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība un zemes vienībām "Eglājs" un "Bērzi A" lietošanas mērķi – zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība.

Atļauj būvēt šķūni

Zemnieku saimniecībai "Grantiņi" atļāva nekustamā īpašuma "Zālmuiža" teritorijā būvēt lauksaimniecības šķūni 400 m² platībā. Būvprojekta izstrādāšanai Vilakas novada būvvadlē jāsaņem plānošanas un arhitektūras uzdevums.

Piešķir līdzfinansējumu

Piešķīra pašvaldības līdzfinansējumu Latgales reģiona attīstības aģentūrai par dalību tūrisma izstādēs un Latgales tūrisma koordinācijas nodaļas funkcēnēšanai 2013.gadā - 201 latu.

Izbeidz un pagarina zemes nomas tiesības

Izbeidza nomas tiesības Elizabetei Kaneppei uz zemes gabalu divu hektāru platībā. Pagarināja Anitas Čigures zemes nomas liguma termiņu uz vienu gadu - līdz 2013.gada 31.decembrim - ar nosacījumu, ka Anita Čigure līdz šī gada 1.jūnijam samaksās zemes nomas maksas un nekustamā īpašuma nodokļa parādus.

Apstiprina saistošos noteikumus

Apstiprināja novada domes 2012.gada 25.decembra saistošo noteikumu "Grozījumi 2010.gada 25.novembra saistošajos noteikumos Nr.28 "Par sociālās palīdzības pabalstiņiem Baltinavas novadā"" precīzēto redakciju. Precīzētos saistošos noteikumus nosūtīs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un publicēs informatīvajā izdevumā "Baltinavas Vēstis".

Maina saimnieciskās darbības veidu

Atbalstīja Leonarda Buklovska ieceri mainīt nekustamā īpašuma "Žeikari" zemes gabala daļai 0,45 ha platībā zemes lietošanas mērķi - no zemes, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība, uz zemi, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība. Pēc Leonarda Buklovska pieprasījuma izsniedza viņam izziņu par ieceres atbilstību "Baltinavas novada Teritorijas plānojumam 2012.-2025.gadam".

Balvu novadā

Pagastvečus aicina būt maziem ebrejiem

8.martā Balvu novada pagastu pārvaldniesi izbraukuma sēdē Kubulos sprieda par aktuāliem jautājumiem, kādi darbi darāmi tuvākā un tālākā nākotnē. Kubulu un Bērzpils pagasta pārvaldniesi Artūrs Luksts un Ādolfs Sergevičs vērsa klātesošo uzmanību uz to, ar kādām ačgārnībām, realizējot ūdenssaimniecības projektus, jāsastopas. "Mēs nevaram projektā izdarīt izmaiņas, kas acīmredzami būtu ieguvums pagasta jaudīm," atzina Ā.Sergevičs. Arī A.Luksts uzsvēra, ka izmaiņas ir nepieciešamas. Novada izpilddirektore Inta Kalva atgādināja, ka pagastu pārvaldniekus galvenais uzdevums, ja viņu pagastos realizē būvniecības projektus, ir sekot tiem līdzi. "Un ne tikai sekot, bet arī noskaidrot iedzīvotāju vēlmes," viņa piebilda. Tāpat I.Kalva norādīja, ka pagastu pārvaldniesiem jāspēj izvirzīt prioritātes, kādi darbi darāmi vispirms: "Viennozīmīgi visiem darbiem naudas nepietiks. Piemēram, Kubulos ir jāizvērtē, kas vairāk vajadzīgs – nomainīt parketu kultūras nama zālē vai dziedātājiem un dejotājiem iegādāties jaunus tērpus. To, šķiet, jau pietiek. Vai revīzija ir veikta? Tuvojoties pavasarim, jābūt redzīgiem, kāda ir apkārtnē, nokūstot sniegam."

Pēc lietiskām sarunām pagastu pārvaldniesi apmeklēja uzņēmumu "Kalna nami", kur ražo guļbūves, lapenes, dārza mēbeles. Uzņēmuma vadītājs Pēteris Igaunis izteica vairākus priekšlikumus, kā, viņaprāt, pašvaldības varētu atbalstīt vietējos uzņēmējus: "Piemēram, organizēt nozaru dienas. Daudzi vietējie uzņēmēji nemaz nezina, kas notiek tepat, mūsu apkārnē. Tāpat skumji, ka latvieši nereti viens otru neatbalsta. Labāk pārdos, piemēram, balķi par Ls 55 igauņiem, kaut gan par tādu pašu cenu to var pārdot tepat. Cik zinu, ebreji vienmēr viens otru atbalsta. Aicina jūs būt par maziem ebrejiem!"

Foto - E.Gabranovs

Sapulce 8.martā. Pagastu pārvaldniesi apliecināja, ka sievietes viņi godā un cienī. Dailīā dzimuma pārstāvēm viņi dāvināja tulpes, kas audzētas Tilžā.

Foto - E.Gabranovs

Viegli transportēt. Šobrīd SIA "Kalna nami" strādā 15 darbinieki. Viņi lepojas, ka bez guļbūvēm var piedāvāt arī ikdienīšķu preci, piemēram, tualeti par Ls 99 (bez PVN). Tā ir izjaucama un viegli transportējama.

Foto - E.Gabranovs

Nojume. "Mēs varam piedāvāt dažadas preces, piemēram, nojumes karkasu par Ls 222 (bez PVN)," piedāvāja uzņēmuma "Kalna nami" vadītājs P.Igaunis.

Prātnieks

3. kārtā

Balvu Centrālās bibliotēkas darbinieki aicina savus lasītājus, apmeklētājus un novadniekus iesaistīties šajā intelektuālajā spēlē. Visi jautājumi būs atrodami Novadpētniecības lasītavas materiālos, bibliotēkas Kultūrvēstures datubāzē un internetā. Uzvarētājiem tiks pasniegtas vērtīgas grāmatas par Latgali. Būsiet laipni gaidīti Balvu Centrālajā bibliotēkā! Atbildes gaidām līdz 2.aprīlim.

"*Patiessībā pagātnes nemaz nav, ir tikai atmiņas par to. Nomirkšķini acis, un pasaule, ko tu tagad redzi, neeksistēja, pirms tu tās aizvēri. Tādēļ vienīgais atbilstošais prāta stāvoklis ir pārsteigums. Vienīgais atbilstošais sirds stāvoklis ir prieks. Debesis, ko tu tagad redzi, tu redzi pirmo reizi. Tieši tagad ir ideālais brīdis. Esi priecīgs par to.*" (Britu rakstnieks Terijs Pratčets)

Šis gads ir iesācies ar daudzām pozitīvām epizodēm Latgales kultūras dzīvē. Ir bijis tik daudz pozitīvu mirklu, kas nu jau veido vēsturi. Tāpēc šoreiz jautājumi par aktuālākajiem notikumiem Latgalē un mūsu puses cilvēku dalību tajos.

1. Kas ir Latgaliešu kultūras Gada balvas "Boņuks 2012" nomināciju "Goda cylvāks" un "Goda kulturys darbināks" šī gada ieguvēja?

Foto - Edīte Husare

"Boņuks". Fotogrāfijā keramiķu Vēsmas un Aivara Ušpeļu veidotā māla statuete "Boņuks".

2. Tā ir tāda tipa pirmā vārdnīca Latvijā. Šajā Rēzeknes Augstskolas izdevumā šķirkļi ir latgaliešu, latviešu, angļu, krievu valodās. Katrs no tiem ataino kādu Latgales kultūrvidi raksturojošu reāliju. Kāds ir šīs unikālās vārdnīcas nosaukums?

3. Kuras Žīguru pagasta kultūras iestādes ir minētas Anastasijas Plačindas izstrādātajā bibliogrāfiskajā sarakstā par Žīgiem?

4. Kā sauc krāsojamo grāmatu, kas tika prezentēta šogad bērnu rītā Latvijas Grāmatu svētkos, kas notika Ķipsalas izstāžu hallē?

5. Vai Rēzeknes Zaļo pakalnu korī dzied arī kāds mūsu puses (Ziemeļlatgales) dziedātājs?

6. Kuro reizi pēc kārtas šī gada 8. martā izrāde "Latgola.lv" tiek izrādīta Latvijas Nacionālajā teātrī?

7. Kam par godu ar īpašu video sadaļu nesen tika papildināta BCB Kultūrvēstures datubāze?

8. Kurā mākslas jomā darbojās Francis Logins? Kas ir viņa dzimtā puse?

9. Kas bija Supāni? Kāds ir to tagadējais nosaukums?

10. Kas LaKuGā (www.lakuga.lv) tiek publicēts ar nosaukuma "Laimis šajtenis"?

2. kārtas pareizās atbildes: 1. 45 ielas. 2. Brīvības iela. 3. Rīgas iela. 4. Jā, 1935. gadā Sinagogas iela tikusi pārdēvēta par Brāļu Skrindu ielu. 5. Šī iela saistīta ar teātra pirmsākumiem Balvos. 1935.g. tā pārdēvēta par Kr.Barona ielu, 1957. g. par Padomju ielu. 6. Brīvības iela. 7. Kalna ielā. 8. Bērzpils iela. 9. Vienu reizi. 10. Savstarpēji mainīti nosaukumi: 1927.g. Kiegeļu iela, 1933.g. Kiegeļu iela – tagad Kiršu iela, 1957.g. Kiegeļu iela - Celtnieku iela.

Paldies par iesūtītajām atbildēm uz 2. kārtas jautājumiem A.Slišānam, V.Ločmelei, A.Naļivaiko, A.Mičulei, O.Zelčai, A.Smirnovai. **Kārtas uzvarētāja ir ALVINA MIČULE.** Pēc balvas lūdzam uzvarētāju griezties Balvu Centrālās bibliotēkas Novadpētniecības lasītavā.

Atbildes uz 3. kārtas jautājumiem tiek gaidītas Balvu Centrālajā bibliotēkā (Tirgus ielā 7, Balvi, LV-4501) vai elektroniski uz e-pastu: sarmite@balvurcb.lv.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Ziedošais pavasaris. Iesūtīja Zane Jermacāne.

Zvērkope Velga Vitola ar alni Ligatnē. Iesūtīja A.Bužs no Balviem.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

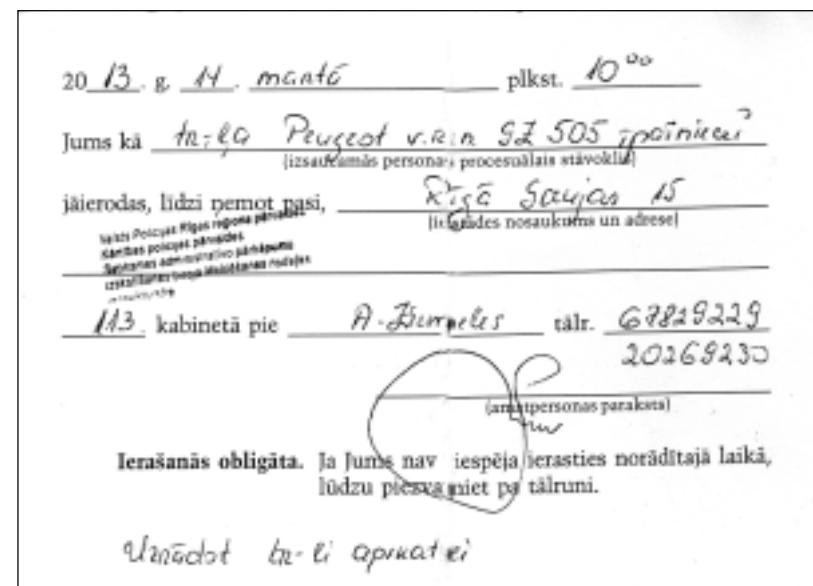
Aktuāli

Dzīvo ar svešinieku, pašam to nezinot

Laikraksta "Vaduguns" redakcijā apmeklēja kāda Balvu pilsētas iedzīvotāja, kurai, kā stāsta sieviete, piegriezies savā pasta kastītē regulāri saņemt viņai nepazīstamam cilvēkam adresētas vēstules. Izrādās, šis cilvēks ir Eva Kļaviņa, kura kā nelūgts viesis savu dzīvesvietu reģistrējusi balvenietei piederošajā dzīvoklī Ezera ielā. Jāteic, šāda veida nepilnības deklarēšanās sistēmā pastāv jau ilgāku laiku, kā rezultātā deklarēt savu dzīvesvietu bez īpašām problēmām iespējams jebkurā Latvijā dzīvojošā cilvēka ipašumā.

Vēstules saņem jau divus gadus

Balveniete stāsta, ka pirmo vēstuli, kurā kā adresāts norādīta sieviete, vārdā Eva Kļaviņa, saņēma pirms diviem gadiem. Sākotnēji Ezera ielas iedzīvotāja nodomāja, ka noticis pārpratums. Tomēr tas bija tikai sākums, jo pasta kastītē turpināja pildīties ar viņai nesaprotamām vēstulēm, dažādiem paziņojumiem un pat vēstules no tiesu izpildītāja, kurš mudināja samaksāt naudas sodus par izdarītajiem pārkāpumiem. Pēdējais piliens sievietes pacietībā bija nesen saņemtā pavēste no Valsts policijas (VP) Rīgas reģiona pārvaldes inspektors A.Ziemeles. Vai viņa to izdarījusi, nav zināms. Domājams, par šādas pavēstes eksistenci sieviete nemaz nenojauš.

Obligāti ierasties policijā! Attēlā redzamā pavēste bija pēdējais pasta sūtījums, kuru savā pasta kastītē saņēma Balvu pilsētas (Ezera ielas) iedzīvotāja. Tajā kāda Eva Kļaviņa (vārds norādīts pavēstes otrajā pusē), kura savu dzīvesvietu deklarējusi Balvos, aicināta obligāti ierasties pie Valsts policijas (VP) Rīgas reģiona pārvaldes inspektorei A.Ziemelei. Vai viņa to izdarījusi, nav zināms. Domājams, par šādas pavēstes eksistenci sieviete nemaz nenojauš.

nedzīvo, jo kā savu deklarēto dzīvesvietu norādījuši citam iedzīvotājam piederošajā ipašuma, nav policijas vaina. Iespējams, tādējādi cilvēki cenšas izvairīties no sodiem par dažādiem pārkāpumiem. Šados gadījumos viena no iespējām, kā meklēt parādniekus, ir mēģināt sazināties ar viņu radiniekiem. Jebkura gadījumā šī ir problēma, kas sagāda grūtības," pastāstīja A.Ziemele.

Mūspusē problēma nav aktuāla

Balvu novada pašvaldības Vispārējās un juridiskās nodaļas iedzīvotājās reģistrēšanas speciāliste Dzintra Tiltiņa pastāstīja, ka Balvu pilsētā problēma, kad cilvēki savu dzīvesvietu deklarē citam iedzīvotājam piederošajā ipašumā, nav aktuāla. Savukārt, ja dzīvokļa vai mājas īpašnieks savā nekustamajā īpašumā šādus cilvēkus atklājis, viņš par to var ziņot pašvaldībai – rakstīt iesniegumu un lūgt, lai svešinieka ziņas par deklarēto dzīvesvietu anulē.

"Ziņas par deklarēto dzīvesvietu var anulēt divos gadījumos: ja personai zudis tiesiskais pamats (šajā gadījumā tiesiskais pamats ir īpašumtiesības uz attiecīgo īpašumu, īres vai nomas līgums, vai šī īpašuma lietošanas tiesības – no aut.) vai, deklarējot dzīvesvietu, sniegtais nepatiessas ziņas. Balvu pilsētā ziņas par dzīvesvietu anulētas, tikai norādot iemeslu "zudis tiesiskais pamats". Savukārt, norādot

iemeslu "sniegtas nepatiessas ziņas", nevienai personai ziņas par dzīvesvietu Balvos nav anulētas, tādēļ apgalvot, ka mūspusē tā ir problēma, nevar," stāsta Dz.Tiltiņa. Jāpiebilst, ka pašvaldības darbiniekiem, kuri nodarbojas ar iedzīvotāju reģistrāciju un dzīvesvietas deklarēšanu, likumā cieši noteikts pienākums noskaidrot dzīvesvietas deklarētāja vai viņa likumiskā pārstāvja identitāti pēc pasaši vai citā Latvijā derīga personu apliecināša dokumenta, kā arī pārliecināties par deklarējamās adreses esamību.

Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma nosacījumiem, dzīvesvietas maiņas gadījumā personas pienākums ir mēneša laikā, kopš viņš pastāvīgi dzīvo jaunajā dzīvesvietā, deklarēt to dzīvesvietas deklarēšanas iestādē. Likuma mērķis ir panākt, lai persona nepieciešamības gadījumā būtu sasniedzama un spētu pildīt savstarpēji tiesiskos pienākumus ar valsti un pašvaldību. Tāpat dzīvesvietas reģistrācija, kuru pēc savas iniciatīvas veikusi pašvaldība, nenozīmē, ka dzīvesvietā ir deklarēta, tādēļ personai joprojām saglabājas pienākums deklarēt savu dzīvesvietu. Savukārt saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra likumu, personai, uzturoties ārpus Latvijas ilgāk par sešiem mēnešiem, ir pienākums paziņot PMLP par savu un savu nepilngadīgo bērnu dzīvesvietas adresi ārvalstī. Pēc paziņojuma saņemšanas PMLP aktualizē ziņas Iedzīvotāju reģistrā un automātiski aizstāj iepriekšējo adresi ar jauno. Atgriežoties Latvijā, personai jādeklarē dzīvesvietā Latvijā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (APK) paredz, ka par dzīvošanu Latvijas teritorijā bez deklarētas dzīvesvietas vai par apzināti nepatiessu ziņu sniegšanu dzīvesvietas deklarēšanas iestādēm personai var uzlikt naudas sodu līdz 250 latiem.

Informē policija

Sadeg auto

7.martā Balvos kādas dzīvojamās mājas pagalmā sadega automašīna. Ugunsdzēsējus uz notikuma vietu neizsauca. Noskaidro notikušā iemeslus.

Dzērumā izraisa avāriju

8.martā Tilžas pagastā 1959.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Audi", neizvēlējās piemērotu braukšanas ātrumu un izraisīja sadursmi ar pretī braucošo transportlīdzekli "Scania". Noskaidrojās, ka vainīgais brauca 2,9 promiļu alkohola reibumā un bez autovadītāja aplieciņas. Cietušo nav. Bojāti transportlīdzekļi. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Paredzēta administratīvā tiesa.

Zog no veikala

10.martā Balvos 1973.gadā dzimis vīrietis no kāda veikala nozaga preci. Garnadzis tirdzniecības vieta nodarija materiālus zaudējumus nedaudz vairāk nekā 12 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess.

Informē ugunsdzēsēji

Deg atkritumi

8.martā Balvos, Alejas ielā, pie neapsaimniekotas ēkas dega atkritumi. Ugunsgrēka iemesls – neuzmanīga rīcība ar uguni.

Drošība uz ledus – vienmēr aktuāla

Lai arī pašlaik ārā valda pamatīgs sals, tuvojas pavasara atkuša laiks, kad atrašanās uz ūdenstilpnēm kļūs vēl bīstamāka un nav ieteicama. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigādes (LRB) Balvu daļas inspektors Aleksejs Kovšovs informē, lai izglābtos pēc ielūšanas ledū ir jāzina daži vienkārsi padomi, kā šādā ārkārtas situācijā rīkoties.

Pirmkārt, doties makšķerēt uz kādu no ūdenstilpnēm nav ieteicams vienam. Tāpat līdzi jāņem uzlādēts telefons, kas ievietots ūdensnecaurlaidei iepakojumā, kā arī mājiniekim jāpastāsta par plānoto atrašanās vietu un atgriešanās laiku. Svarīgi līdzi paņemt arī rezerves drēbes un termosu ar siltu, saldu tēju. Ja ledū gadās ielūzta, skaļi jāsauc palīgā un jācēšas saglabāt miers. Apkārtējiem nekavējoties jāzvana glābšanas dienestam. Tāpat nelaimē iekļuvušajam cilvēkam jācenšas palīdzēt, tuvojoties vijam rāpus vai guļus, bet ne līdz pašai lūzuma vietai. No 2–5 metru attāluma jāpamet aukla, sasieta apģērba gabali, garš koks vai kāds cits priekšmets, tādējādi cietušajam palīdzot no ūdens izķīlēt. Kad cilvēks izvilkts uz ledus vai uz tā esat nokļuvis pats, rāpus jāvirzās prom no bīstamās vietas līdz krastam. Lai viss noritētu veiksmīgi, makšķernieki aicināti līdzi paņemt dažādus palīglīdzekļus – ledus irbuļus vai ākus, ar kuru palīdzību var ieķerties ledū. ļoti noderīgs ir arī makšķerēšanas kostīms, kuram ir peldfunkcija. Tas pēc ielūšanas ledū cilvēkam ļaus uzpeldēt un nenogrīmt.

Otrkārt, kad nelaimē iekļuvušais izglābts, nekavējoties jāzvana uz tālruņa numuru 113 un jāizsauc ātrā palīdzība. Cietušais jānovieto siltā telpā vai vismaz aizvējā. Tomēr jāatceras, ka viņu sasildīt nedrīkst strauji, tam jānotiek pakāpeniski. Cietušais jāatbrīvo no mitrām drēbēm un jādod silts, salds dzēriens. Ja cilvēka stāvoklis ir smags, nedrīkst bez vajadzības kustināt viņa rokas un kājas, kā arī cietušo masēt, jo tas veicina straujāku ķermenī siltuma zudumu. Tāpat nelaimē nokļuvišo nedrīkst apsedināt vai celt stāvus, jo var samazināties asins pieplūde galvas smadzenēm un cietušais var zaudēt samanu. Visbeidzot cilvēkam pēc izglābšanās no ielūšanas ledū nedrīkst dot alkoholu. Tas cietušajam rada subjektīvu, mānigu sajūtu, ka viņam ir silti. Patiesībā alkohola ietekmē perifērie ādas asinsvadi paplašinās un ķermenis daudz straujāk zaudē siltumu.

VUGD Balvu daļas inspektors A.Kovšovs atgādina, ka, staigājot pa ledu, pieaugušie bērniem un pusaudžiem rada maldīgu iespaidu, ka to darīt ir droši. "Neesiet vienalīdzīgi pret cilvēkiem, kuri atrodas uz ledus. Ja pamanāt cilvēkus, kuri no krasta atrodas pārāk tālu, vai esat ieraudzījuši ledū ielūzušu cilvēku, centieties palīdzēt, kā arī zvaniet uz tālruņa numuru 112 un ziņojiet par to glābšanas dienestam," rūpēties par cilvēku drošību aicina A.Kovšovs.

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Augstas cenas. +PVN!
Tālr. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai
visu veidu
mājlopus. Pārvadā
Tālr. 29320237. mājlopus.

SIA "LATVIJAS GAĀA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

Pērk visa veida ipašumus,
cirmsas, var būt ar
apgrātinājumiem
(ķila, mantojums u.t.t.)
Ātra izskatīšana, labas
cenas, tūlītēja samaksa.
Iespējams avans.
Tālr. 22028592, 29777641.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "RENEM P"
iepērk jaunlopus,
liellopus, aitas, zirgus, cūkas.
Elektroniskie svari. Samaksa tūlītēja.
Cenas mainās, zvani!

Tālr./fakss: 65329997 (Lattelecom)
Tālr.: 29996309 (TELE 2)
26393921, 26373728, 29485520 (LMT)
Rakstiet - e-pasts: re-nem@inbox.lv

Paziņojums

Balvu novada pašvaldības Sociālais dienests Raiņa ielā 52, Balvos, turpina **elektrības norēķinu karšu (53,70 LVL vērtībā) dāvinājumu sociāli mazaizsargātām ģimenēm ar bērniem**, kuras to nav saņēmušas 2012. un 2013. gadā.

DĀVANU KARTES VAR SANEMT:

- Trūcīgās ģimenes ar bērniem;
- Ģimenes ar bērniem-invalidiem;
- Ģimenes ar audžubēriem un aizbildniecībā esošiem bērniem;
- Daudzbēru ģimenes;
- 1. un 2. grupas invalidu ģimenes ar bērniem.

Kartes var saņemt Sociālajā dienestā līdz **31.03.2013.**, līdzīgi neņemot personu apliecinotu dokumentu, elektroenerģijas piegādes liguma numuru un dokumentu, kas apliecinā piederību mērķgrupai (piem., invalida aplieci).

Klientu pieņemšanas laiks:

Pirmdiennā no plkst. 8.30 līdz 18.00
Trešdiennā no plkst. 8.30 līdz 16.00
Piektdienās no plkst. 8.30 līdz 12.00
Informācija pa tālruni **64521176.**

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksas - tikai 2 latus par 25 vārdiem. Jo šī ir "Pateicības dubultzivs".

Ināras milj paldies par emocionālo mīkla pieskārienu BVG kolektīvam, direktorei Inesei un čaklajām bitītēm - Birutai, Monikai, Inārai, Andrim, Valteram, Vitai, Inesei, Mārim, Madarai svētku dienā.

BVG teātra "Piparinš" PALDIES Balvu novada domei, BVG vadibai, S.Mozulei, M.Baikovai, L.Brokai, SIA "Valdogs", visiem, kuri palīdzēja organizēt tīkšanos ar draugiem BVTST un reģionālajā skatē.

Kupravas pamatskolas skolēni, vecāki un skolotāja saka miļu paldies Igoram Smirnovam par doto iespēju baudīt ziemas priekus Lido kalnā.

Pārdod

SIA "Pūres dārzi"
piektdien,
15.martā, Balvu tirgū,
un turpmāk katru
otro nedēļu
aicina iegādāties **dažādu**
šķirnu ābolus.
Cena, sākot no 0,30 Ls/kg.
Informācija pa tālruni
29249450.

Pārdod 3 m malku. Izvedējtraktora pakalpojumi. Tālr. 26287511.

Pārdod 3m malku. Tālr. 29429390.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 26392336.

Pārdod 3-istabu dzīvokli. Cena runājama. Tālr. 20239639.

Pārdod svaigu cūkgālu, 1,72 Ls/kg.
Bezmaksas piegāde.
Tālr. 20371645.

Pārdod māju Balvos.
Tālr. 27887243.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Bērzpils 44.
Tālr. 26311987.

Pārdod vasarnīcu un dzīvokli
Balvos. Tālr. 26298774.

Pārdod kucēnus. Zvanīt pēc 18.00,
22440239.

Pārdod VW Passat, universāls,
1999.g., 1,6, benzīns, Latvijā viens
saimnieks, Ls 1300. Tālr. 27881740.

Pārdod Passat Variant, 1991.g.,
1,9D, TA, vai maina pret Golf, dizeli.
Tālr. 28683704.

Pārdod melnrāibu, nesēklotu teli no
labas, pienīgas govs.
Tālr. 28654474.

Pārdod grūsnu teli. Tālr. 26621238.

Pārdod sīvēnus Vectilžā.
Tālr. 26559632.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 29234943.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 22455238.

Pārdod sausus, lietotus
kokmateriālus (dēļus, brusas,
spāres). Tālr. 28782900.

Sludinājums

Licencēta būvfirma
"Kalna nami"
VEIC būvdarbus,
IZGATAVO
gulbūves,
lapenes, dārza mēbeles.
Paraugi apskatāmi un aptauztāmi
Kubulos, Kalna 9c.
Tālr. 29477088.

Atrasts

Naudaskalnā skraida suns (gaišs
ar tumšupalu), līdzīgs haskijam.
Viens acs - dzidri zila, otra - brūna,
ap kaklu kēdes gals.
Tālr. 28372313.

Dažādi

SIA "Rēzeknes veselības aprūpes centrs"

(поликлиника) Резекне,
ул. 18.ноября 41,
зубопротезное
отделение изготавливает
зубные протезы, также
изготавливает протезы из
эластичной пластмассы.

Самые низкие цены в
Латгалском регионе.
Тел. 64622473.

Maina vasarnīcu "Ezermalā -2" pret
vasarnīcu "Ezermalā-1" vai pērk.
Tālr. 26302290.

Zāģē, skalda malku.
Tālr. 26578377.

Zāģē, griež malku.
Tālr. 26625875.

Mācību centrā "DviņuMājas":
документу тулкошанас пакалпоjumi.
Angļu valoda ikvienam: (ar/bez
priekšzināšanām), lietišķ angļu
valoda, angļu valoda bērniem kopā
ar multfilmu varoņiem, 9.-12. klašu
skolēniem gatavošanās
eksāmenam. Grāmatvedības kursi.
Interjera dizains. Pieteikšanās pa
tālr. 29106646.

Līdzjūtība

Dīz pavasar's, un kalnos plauks
bērzi,
Maigas, zaļas lapas satrauks vējš.
Tu saulei savas acis nepavērsi,
Kaut mīļas balsis tevi sauks un
sauks.
Sāpuj brīdī esam kopā ar Ēriku
Ločmelī, AUDŽUTĒVU mūžības
ceļā pavadot.
Balvu novada pašvaldības policijas
kolektīvs

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzives taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdī tuvs un dārgs.
(I.Lasmanis)

Izsakām patiesu līdzjūtību Ērikam
Ločmelim, AUDŽUTĒVU mūžībā
pavadot.

Balvu novada pašvaldības kolektīvs

kas teica ka raud tikai acis?
raud vārdi ritot uz iekšu.
grauž svilina sāpīgi dzeldē un nenāk
pār lūpām.
skumst mēmi.

(M.Laukmane)
Izsakām līdzjūtību mūsu kolēģim
Ērikam Ločmelim, tuvu cilvēku
IVANU NIKOLAJEVU pavadot

Mūžības ceļā.
Dzimtsarakstu nodala
Izglītības, kultūras un sporta
pārvalde

Pēdējais sniegs - tie ir marta puteņi
logā,
Un gaistošie ziedi uz stikliem...

Tas ir balts klusums

Un miers ceļa galā...

Skumju brīdī esam kopā ar Tevi,
Ailenda, un piederiņajiem, TĒTI

mūžības ceļā pavadot.

Balvu Valsts ģimnāzijas 12.b klases
skolēni, audzinātāja, vecāki

Tā aiziet mūsu milje,

Aiziet no ikdienas rūpēm

Mierā un klusumā prom,

Paliek vien dvēseles gaisma.

Skumju un atvadu brīdī esam kopā
ar direktori Rutu Bukšu, mīlu, tuvu

cilvēku ROZĀLIJU NARELI

pavadot kapu kalnīņā.

Stacijas pamatskolas kolektīvs

No pasaules kad šķirta, Dievam
tuva,
Sirds klusa kļuva...

(A.Brigadere)

Lai katras austos dienas
klusums, Tev, Ruta, dod mieru,
spēku, izturību, tuvu un Mīlu
CILVEKU pavadot Dieva pasaules
dārzos.

Bušu un Supes ģimenes

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dzīļi, dzīļi sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(S.Kaldupe)

Izsakām līdzjūtību Stacijas
pamatskolas direktorei Rutai
Bukšai, TUVU CILVĒKU mūžībā
pavadot.

Balvu novada Izglītības, kultūras un
sporta pārvalde

Sala pleskāriens... un gaisma zūd,
Bet šai gaismai sirdis - mūžam būt.

Negaidītājā sāpuj brīdī katrs pa
savam, bet visi kopā skumstā
IGORA pāragro aiziešanu mūžībā
un izsakām patiesu līdzjūtību
tuvniekiem.

Mājas iedzīvotāji

Raud ziemas vējš, un debess raud,
Rūgtas lāses pelēki mākoņi slaka.
Ir tās sāpes. Un vārdu nav.

Te, kur mūžībā aizvijas taka.

Kad atnākušo sāpi izraudzību sveces
un ziedos birst atvadu asaras,
skumju brīdī esam kopā ar Ludmilu

Knēgeri, māti un pārējiem
tuvniekiem, brāli, dēli JURIJU
PAVLOVU pēdējā gaitā pavadot.

Stefānija, Boleslavs, Inga, Vitolds

Ar bērniem, mazbērniem un
padarītībām darbiem
Tu paliec šai saulē un mūžībā.

(E.Vēveris)

Mūsu visdzīlākā līdzjūtība Guntas
Ludboržas ģimenei,
MĀMINU mūžībā pavadot.

Jaško ģimene

Apsveikumi

Tu esi no tiem cilvēkiem, kam nevar sirds bez gaismas tāles,
Kam dvēselē dzimst puķu prieks,
Kam dziesmās mūzs kā jāņuzāles,
Kam saknes, galotnes un zari
Zied visa mūža garumā ar mīlestības pavasari.

Miļi sveicam un daudz laimes, prieka, veselības
vēlam skaistajā dzīves
jubilejā **Stasei Anckinai!**

Maruta, Valdis

Veselību, dzivesprieku **Stepcītei**
Danskos!

Savējie

60 rozes **Nanijai Stāmerei**
jubilejā!

Virs

Reklāma

Toode JUMTS MANAI MĀJAI legādājoties metāla jumta seguma pilnu komplektu (noteksistēma, vējmalas, korites un pārējie jumta elementi),
jebkura jumta plēve AR 100% ATLAIDI!
Akcija spēkā no 1. marta līdz 30. aprīlim.
Balvi, Brīvības 62
E-pasts: balvi@toode.lv M.t. 26146111

"Viasat" brauc ciemos pie saviem klientiem Balvos!

Martā visā Latvijā tiek atzīmēts laba servisa mēnessis, tādēļ šajā laikā „Viasat” apceļemos savus klientus visā valstī, arī Latgalē. Turklāt 8. martā aprīt jau 11 gadi kopš „Viasat” darbojas Latvijā. Īpaši dekorētais un aprīkotais „Viasat” autobuss pieteis 18 dažādās pilsētās, Latgales pusē tas būs 15. un 16. martā, apmeklējot Jēkabpili, Preiļus, Ludzu un Balvus.

Šajā nedēļas nogalē „Viasat” autobuss pieteis dažādās Latgales pilsētās – 15. martā Jēkabpili (9:00-12:00 laukumā pretī Tautas namam, Vecpilsētas laukumā 3) un Preiļos (14:00-17:00 laukumā pie Preiļu novada domes), 16. martā tas gaidāms Ludzā (9:00-12:00 stāvlaukumā pie „Mego”) un Balvos (14:00-17:00 Brīvības ielā 61). „Viasat” klientu apkalpošanas vadītāja Marika Verķeviča atklāj: „Ikvienam būs iespēja runāties ar „Viasat” pārstāvjiem par piedāvātajiem un saņemtajiem pakalpojumiem, noskaidrot neskaidrības, ja tādas radušas, pagarināt līgumu, pieteikt meistarū, nomainīt dekoderu un aprunāties par aktuālo. Šī ir patiesi lieliska iespēja klātienē saņemt mūsu tehniskā personāla konsultāciju par mājās esošo „Viasat” tehniku, piemēram, dekoderu, TV pulti un barošanas bloku, un salabot to, ja nepieciešams. Gaidīsim jūs!”

Mārīte Stucka no Gulbenes rajona ir „Viasat” kliente jau sešus gadus un nevar atrinēties, ka viņai kādreiz būtu bijušas problēmas ar savu televīziju. „Sadarbojos ar „Viasat” jau ilgi un man viss patik! Es esmu iecienījusi kanālu „TV1000 Premium”, man patik, ka var redzēt

jūnākās filmas. Tā ir sava veida ģimenes tradīcija – ja ir „TV1000 Premium” filma, tad visi kopā to skatāmies. Tāpat kopā pulcējamies, ja ir tādas sporta pārraides kā hokejs un basketbols,” tā M.Stucka.

Kā liecina „GFK” veiktais pētījums, „Viasat” klienti visaugstāk savā pakalpojuma sniedzējā novērtē attēla un skanas augsto kvalitāti, plašo televīzijas kanālu saturu un klientu servisu. Šis pētījums norāda, ka starp visiem „Viasat” veidotajiem kanāliem iecienītākais ir „Viasat Sport Baltic” (27% no respondentiem) un „TV1000” (25% no respondentiem). „GFK” pētījums pēc „Viasat” pasūtījuma veikts 2012.gada decembrī, aptaujājot 1014 esošos „Viasat” klientus.

Izmantojiet iespēju satikt „Viasat” savā pilsētā!

15. martā

no 9:00 līdz 12:00 laukumā pretī Tautas namam,
Vecpilsētas laukumā 3, Jēkabpili,
no 14:00 līdz 17:00 laukumā pie Preiļu novada domes, Preiļos.

16. martā

no 9:00 līdz 12:00 stāvlaukumā pie „Mego” Ludzā,
no 14:00 līdz 17:00 Brīvības ielā 61, Balvos.

Uz tikšanos!

VIASAT
Izklāde Tavām prasībām

Pagājuši abonēšanas **trīs mēneši,**
pārliecīnes,

vai abonēji

Vaduguni

a p r ī l i m u n
turpmākajiem mēnešiem?!

Redakcijā var abonēt no plkst. 8.00 līdz 17.00